

Régi Magyarországi Újság

Noviszád, 1940 augusztus 31, szombat

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 240. szám

Nagyvárad, Kolozsvár és a Székelyföld visszatért

Magyarországhoz - Pénteken megtörtént a döntés Bécsben A visszacsatolt területeket 14 nap alatt ki kell üríteni

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: BEAVATOTT FORRÁSBÓL SZARMAZÓ ÉRTESELÉS SZERINT A BÉCSI ÉRTEKEZLET RÉSZTVEVŐI PÉNTEK DÉLBE A BELVEDERE-KASTÉLYBAN ÉRTEKEZLETET TARTOTTAK, MIUTAN IDŐKÖZBEN VÉGLEGES MEGÁLLAPODÁSRA JUTOTTAK. A DÖNTÉST A TENGYELHATALMAK HOZTÁK MEG.

RIBBENTROP KÜLÜGYMINISZTER FÉLKETTŐKOR A BELVEDERE-PALOTÁBAN EBÉDET ADOTT. AZ EBÉDEN VALAMENYNYI KÜLDÖTTSEG TAGJAI MEGJELENTEK. (A. A.)

Bécsből jelenti a Magyar Távirati Iroda: RIBBENTROP ÉS CIANO KÜLÜGYMINISZTEREK DÉLUTÁN HÁROM ÓRAKOR HIRDETTÉK KI TELEKI, CSAKY, MANOILESCU ÉS POP VALÉR ELŐTT A TENGYELHATALMAK DÖNTÉSÉT A MAGYAR-ROMÁN KÉRDÉSBEN. AZ ÚJ HATÁR FŐBB VONÁSAIBAN A KÖVETKEZŐ:

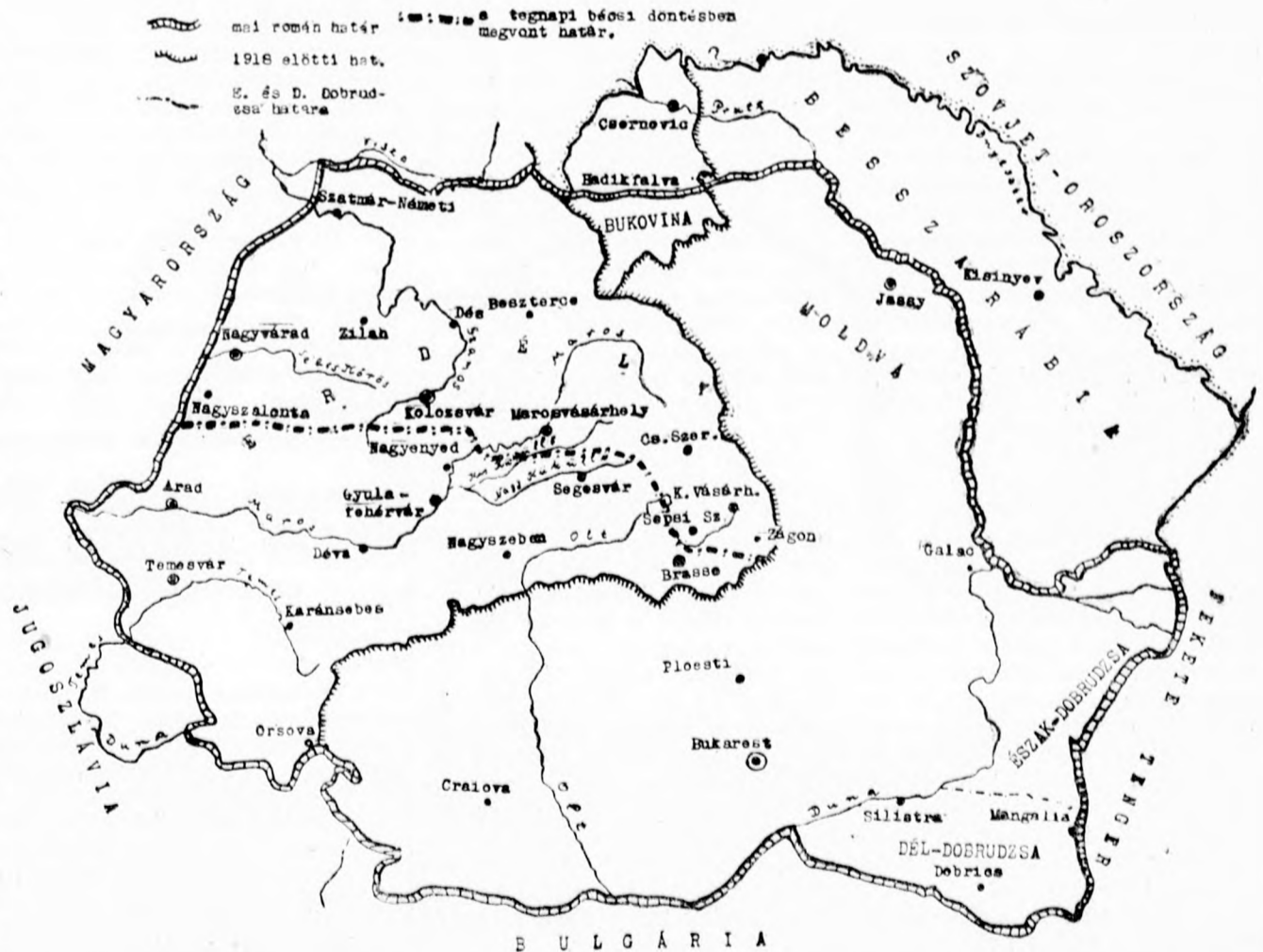
A HATÁR SZALONTÁNÁL KEZDŐDIK — SZALONTA VISSZAKERÜL MAGYARORSZÁGHOZ — EZUTÁN NAGYVÁRADTÓL DÉLRE, BANYFŐHUNYADTÓL DÉLRE, KOLOZSVÁRTÓL DÉLRE VONUL ÉS TORDA KÖRÜL, AMELY KIVÜL MARAD, BESZÖGELÉST ALKOT, MAJD MAROSVÁSÁRHELYTÓL DÉLRE, UDVARHELYTÓL DÉLRE, SEPSISZENTGYÖRGYTÓL NYUGATRA VONUL ÉS ZÁGONNÁL, VALAMINT KOVÁSZNA ALATT ÉRI EL A KÁRPÁTI KÖZELÉGI TÖRTÉNELMI HATÁRT. AZ ANYAORSZÁGHOZ VISSZAKERÜLT TERÜLET A ROMÁNOK ÁLTAL 14 NAP ALATT KIÜRITENDŐ. A KIÜRÍTÉS RÉSZLETEIT MAGYAR-ROMÁN VEGYESBIZOTTSÁG ÁLLAPITJA MEG, AMELY AZONNAL MEGKEZDI MŰKÖDÉSÉT.

A CSÜTÖRTÖKI NAP MÉRLEGE

Zingarelli, a Popolo di Roma kiküldött munkatársa péntek reggel a következőket jelentette Bécsből:

Ciano gróf olasz és Ribbentrop német külügyminiszter csütörtökön egész délután tárgyalt, tanácsokat adott és meghallgatta a különböző jelentéseket. Ez a munka négy órát vett igénybe, majd a román bizottság ismét kijelentette, hogy módjában van újabb megbeszélést folytatni, miután sikerült távbeszélőösszeköttetést létesítenie Bukaresttel. Manoilescu este hét órakor hosszasan beszélgetett Gigurtu külügyminiszterrel.

A csütörtöki nap mérlege az volt, hogy a német és az olasz külügyminiszternek módjában állt részletesen megismerni mindkét fél álláspontját és törekvéseit. A bécsi értekezletnek nem volt előzetes munkarendje. A tengelyhatalmak külügyminiszterei nem azért jöttek Bécsbe, hogy törvényt diktáljanak, hanem azért, hogy jóakarattal közvetítést gyakoroljanak az érdekelt felek közt és az őszinte megegyezéshez vezessék őket. A tengelyhatalmakat egész nyílvánvalóan az az óhaj vezeti, hogy a jövőben is megóvják Délkelet-Európa békéjét. A budapesti sajtóhangok azt mutatják — írja Zingarelli —, hogy Magyarország magáévá tette Róma és Berlin szempontját. Ami a román álláspontot illeti, tévedés volna azt hinni, hogy a románok kitartanak amaz álláspontjuk mellett, amely a turnuszeverini kudarcot okozta.

A RÉGI NAGYROMÁNIA TÉRKEPE AZ ÚJ HATÁROKKAL. AZ ERDELYT KERESZTÜL SZELŐ VASTAG SZAKADOZOTT VONAL A BÉCSBEN MEGVONT ÚJ HATÁR. ZÁGONTÓL ÉSZAKRA AZ 1918 ELŐTTI HATÁRRAL AZONOS AZ ÚJ HATÁR

Gyors és tökéletes döntés

Rómából jelentik: A Messagero bécsi tudósítója a következőket közli lapjával:

Bécsben nem egyszerű értekezletről van szó. A tengelyhatalmak külügyminiszterei azért találkoztak egymással, hogy tanácskozást folytassanak. A bécsi összejövetel döntő jelentőségű akar lenni, gyors és tökéletes döntést akar elérni, nyílt, őszinte és reális szelvényben folytatott tanácskozást. Ennek a tanácskozásnak során az érdekelt feleknek meg kell találniuk a kivetítő utat és biztosítaniuk kell a megegyezést. A ten-

gelyhatalmak a béke és az igazságosság képviselőiként lépnek fel a Dunavidéken és a Balkánon és az a céljuk, hogy igazságos, egészséges, tartós és szilárd helyzetet teremtsenek. Ezek a szempontok vezetik a bécsi tanácskozásokat is. Ciano és Ribbentrop nem előre megállapított programmal jött Bécsbe és nem hozott magával előre megállapított magyar-román határokat. Céljuk az, hogy kiküszöböljék a fennálló ellentéteket és megkönnyítsék a megegyezést a magyarok és románok között.

A tengelyhatalmak nem akarnak olyan könnyelmű módon rendelkezni a népek felett, mint a demokrata hatalmak 20 évvel ezelőtti tettek. A turnuszeverini tárgyalások eredménytelensége megmutatta annak szükségességét, hogy átvágják a gordiusi csomót. Ciano és Ribbentrop meg volt győződve ennek szükségességéről és nem akart időt veszíteni. Az erdélyi kérdés elképzelhetetlenül bonyolult, mindamellett a megegyezési akarat minden nehézségnél erősebbnek bizonyult. Ezt a megegyezési akaratot Ribbentrop és Ciano a Duce és a Führer nevében határozottan kifejezésre juttatta. A két külügyminiszter csütörtökön egész nap tevékeny és a részletekbe menő munkát végezték.

A jelen pillanatban nem akarunk még találgatásokba bocsátkozni a közel jövő tekintetében, — írja a lap —, de már most megállapíthatjuk, hogy a rendkívül kényes kérdést a legnagyobb bátorsággal és eréllyel tanulmányozták. A mai napon lezárulnak a külön megbeszélések. A Románia és Magyarország közti határ megállapítása

a tengely szempontjából igen nagy fontossága, de a románok és magyarok számára életkérdés. Az érdekelteknek be kell látniuk: kötelességük haladéktalanul elfogadni a legmegfelelőbb megoldást. Főként olyan formulát kell javasolni, amely biztosítja a békét és a jövő boldogságát.

A döntés kihirdetésének részletei

Bécsből jelenti a Magyar Távirati Iroda: A magyar küldöttség a Bristol-szállóban várakozott, amikor két óra után tíz perccel megérkezett Erdmannsdorf budapesti német követ és közölte, hogy a küldöttségek körülbelül 10—15 perc múlva indulnak a Belvedere-palotába. Ekkor már köztudomásúvá vált, hogy a német és az olasz külügyminiszter két órákor kíséretével a Belvedere-palotába hajtatott.

A magyar küldöttség két óra 20 perckor indult el a Bristol-szállóból. A szálló előtt nagy tömeg várakozott, hogy szemtanúja legyen a küldöttség elvonulásának. A szálló előtt felsorakozott és az utvonal mögött elhelyezkedett tömeg lelkesen tüntetett a magyarok mellett. A szálló előtt már hosszú ideje várakozó tömegben igen sokan fényképfelvételeket is készítettek. Csáky külügyminiszter, a magyar küldöttség vezetője, diplomata egyruhában volt, Teleki miniszterelnök és a küldöttség tagjai fekete ruhát öltöttek. Néhány perc múlva a gépkocsisor bekanyarodott a Belvedere főbejáratán át a palota gyönyörű előkertjébe. A palota ormán horogkeresztes zászló lengett. A kapubejárat mellett az őrség fesszen tisztelettel és a történelmi nevezetességű, gyönyörű barokkpalota előtt felállított díszszakasz fegyverbe állott, amikor a magyar küldöttség kocsija begördült a palota fedett feljárójára. A palota termei ekkor már zsongtak a minden rendű és rangú funkcionáriusoktól. A német és olasz katonai és pártgyenruhák színes forgataga kápráztatta el az érkezőket.

A lépcső felső végén Ribben-

trop és Ciano várta a magyar küldöttséget és szívélyesen üdvözölte a magyar minisztereket és a küldöttség tagjait. A magyar küldöttséget ezután Dörnberg báró követ, a birodalmi külügyminiszteri-um protokollfőnöke kísérte fel a rendelkezésükre bocsátott szalontá. A közbenső termekben foglaltak helyet a német birodalom legfőbb hatóságainak vezetői. Ott volt Baldur von Schirach helytartó, Gauss német külügyi államtitkár, Stülpnagel vezénylő tábornok, Hirschhauer tábornok s még igen sok más előkelőség. A magyar küldöttséget a palota nyugati szárnyának ugyanabba a kerek sarkterembe vezették, ahol annak idején, 1938 november 2-án a bécsi döntés alkalmából tartózkodott. Közben a magyar küldöttség után megérkezett a Belvedere-palotába a román küldöttség is.

Délután 2 óra 40 perckor megjelent Dörnberg követ, protokollfőnök és kérette Teleki miniszterelnököt és Csáky külügyminisztert. A magyar miniszterekkel együtt ment Ujpéteri Elemér miniszteri titkár, a magyar külügyminiszter személyi titkára, kezében hatalmas sárga irattáskával. Mintegy 14 óra 50 perc lehetett, amikor a magyar miniszterelnök és a külügyminiszter Ujpéteri titkár társaságában belépett az ugynevezett aranyterembe, ahova néhány perccel előbb érkezett meg a román küldöttség is. A terem közepén kerekasztal állott és az asztalnál foglalt helyet Ribbentrop és Ciano külügyminiszter.

Amikor a román és a magyar külügyminiszter felállt és üdvözölte őket, majd ők is helyet foglaltak. Itt kerültek össze először a

magyar államférfiak a román küldöttség vezetőivel, mert bécsi tartózkodásuk alatt nem került sor összejövetelre a két küldöttség között.

RIBBENTROP KÖZLI A DÖNTÉST

Amikor mindannyian helyet foglaltak, Ribbentrop külügyminiszter felállott és néhány szót intézett a megjelentekhez, majd közölte, hogy Schmidt dr. követ német nyelven, Vitetti gróf pedig olasz nyelven felolvassa a döntőbírósg döntését. Ezután felolvasták a döntőbíráskodás eredményét és az okiratot Csáky István gróf külügyminiszter és Manoilescu román külügyminiszter aláírta.

Három óra 10 perckor érkezett vissza a magyar küldöttség szalontájába Ujpétery Elemér miniszteri titkár, kezében a hatalmas irattáskával és egy nagy román térképpel. A Székelyföld, Nagyvárad és Kolozsvár a miénk — mondotta mosolyogva, a térképet lobogtatva. A küldöttség tagjai azonnal a kiterített térkép köré tördültek és nagy érdeklődéssel nézték az újonnan megállapított határvonalakat. A román térkép bal szegélyén németül és olaszul a következő szöveg volt felírva rajztussal: »Melléklet a döntőbírósg döntéséhez.« Alatta német és olasz nyelven van megjelölve a határvonal.

Ujpétery titkár azonnal a szalontán felszerelt közvetlen budapesti telefonhoz sietett és felhívta Keresztes-Fischer belügyminisztert, akivel közölte az új határvonalat. Három óra 25 perckor érkezett vissza a magyar küldöttség szalontájába

Az új magyar-román határ

Délután 4 óra 15 perckor Kozma Miklós nyugalmazott belügyminiszter, a Magyar Távirati Iroda elnökhelyettese a budapesti rádióban ismertette az új magyar határt. A határ Kötgyánnál kezdődik, Szalonta alatt északkelet felé tart, Váradlestől kissé keletre Hájó alatt és Telegd alatt vonul el, innen kissé délkelet felé kanyarodik Remetelórúv alatt, innen pedig kelet felé megy Zencelke és Nagykalota között. Innen tovább vonul keletre Gyalu alatt, Kolozsvár alatt, Kolozs alatt, majd északkelet felé fordulva Szentgotthárd alatt kanyarodik ismét keletre. Innen közvetlenül Kocsod alatt vonul el és Köbölkut felett egyenesen délre kanyarodik, megkerülve Mezöbándot, amely visszakerül

Magyarországhoz. Innen ismét délkeletre kanyarodik s Maroskeresztur alatt, Nyáradkó alatt, Balavásár és Egrestő között megy tovább Nagykend alatt. Innen egyenesen északra tart Székelykeresztur alatt, továbbá Kanyád, Dája, Drázs, Sombor és Felsőrákok alatt e'éri az Olt folyót. A folyó mentén délfelé fordulva, Böön alatt fordul ismét délkeletre és Előpatlak, Uzon, Nagypatak és Zágon alatt egyenesen keleti irányban fut rá a történelmi határra. Innen északra fordulva ér el a mai magyar-orsz határ sarkáig, tehát a régi történelmi határ lett ismét az újonnan megállapított határ. A bécsi döntéssel mintegy 44.000 négyzetkilométer terület került vissza Magyarországhoz.

Amerika 200 hadihajót és 15.000 repülőgépet épít és megadózta a tulzott jövedelmek

Bukarestből jelentik: Csütörtök éjszaka összeült a román koronatanács. A vidéken tartózkodó tanács tagokat távirati uton Bukarestbe hívták. Ezek a tagok megérkezésük után nyomban a királyi udvarba

mentek. A tanácskozáson több olyan politikai személyiség is résztvett, aki nem tagja a koronatanácsnak. Többek között Maniu, Mihalake és Bratianu is résztvett a megbeszélésekben.

Washingtonból jelentik: A szenátus elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely 5.333 millió dollárt irányoz elő a nemzetvédelmi célokra. Ebből az összegből 200 hadihajó és mintegy 15.000 szárazföldi és vízi repülőgép építését kezdik meg.

TÜRÖK LAP A DÖNTŐBIRÁSKODÁS MELLETT

Ankarából jelenti a Stefani-iroda: A Tan azt írja, hogy tekintettel a magyar-román tárgyalásokon mu-

tatózó nehézségekre, egyedül a tengelyhatalmak döntőbírósga alkalmas eszköz arra, hogy elkerüljék a súlyos bonyodalmakat Délkeleturópában. (A. A.)

Aug. 31-től szept. 9-ig

LIUBLJANAI MINTAVASAR

Gyári- és kézműipari készítmények kiállítására

Különleges bemutatók: butorok, turisztika, motoros- és vitorlarepülőgépek, légvédelem, élelmezés, fogászat, virágok és fűzélékek, apróá latok, szlovén képzőművészet. JUTALOMSORSOLÁS Féláru utazás a vasutakon és hajókon.

Csáky István gróf külügyminiszter, mellette Teleki miniszterelnök, valamint a budapesti német és olasz követ. A magyar államférfiak mosolyogva léptek a terembe. A magyar miniszterelnök azonnal a szalont közepén elhelyezett nagy kerek asztalon kiterített térképhez sietett. Csáky külügyminiszter fogadta a bizottság tagjainak üdvözlését és melegen átölelte munkatársait. Csáky külügyminiszter is felhívta Keresztes-Fischer belügyminisztert és távbeszélőn közölte vele az új határt.

A magyar küldöttség szalontájában igen nagy volt az élénkség. Mindenki a térképet tanulmányozta és megvitatta a döntés eredményét. A szalontban igen jó hangulat uralkodott. Három óra 40 perckor ismét megjelent a magyar küldöttség körében Dörnberg báró protokollfőnök és villásreggeli hívta meg a magyar küldöttség tagjait. A villásreggeli kevéssel 4 óra előtt kezdődött.

Csütörtökön csak formai tanácskozás volt Bécsben

A megegyezés érdekében kölcsönös engedményekre van szükség — írja az olasz sajtó

London lakossága az állandó légi támadások miatt a pincékben alszik

Bécsből jelentik: A csütörtöki megbeszélésekről a következő rövid hivatalos közleményt adták ki: Ribbentrop német birodalmi és Ciano gróf olasz külügyminiszter ma délelőtt megbeszélést tartott

Telesi Pál gróf magyar miniszterelnökkel és Csáky külügyminiszterrel. Délután Manoilescu román román külügyminiszterrel volt megbeszélésük.

Német illetékes hely nyilatkozata

A bécsi külügyminiszteri találkozóval kapcsolatban német illetékes helyen a következőket mondták:

A tengelyhatalmaknak kezdettől fogva az volt a kívánságuk, hogy Délkelet Európában olyan rendezést érjenek el, amely ezen a területen nyugalmat, békét, rendet, megbékélést és tartós szilárdságot terem. Kifejezésre juttatták azt is, hogy érdekükben áll a délkelet-európai helyzetet az érdekelt államokkal való közvetlen megegyezések útján rendeztetni, az igazság és a megértés alapján. A német és az olasz külügyminiszter meghívta a magyar és a román külügyminisztert, Bécsbe, hogy a helyzet tisztázásához szükséges kérdéseket megbeszélje velük. Né-

metországnak és Olaszországnak most is az az érdeke, sőt most különösen az, hogy ezen a vidéken nyugalom, rend és tartós béke legyen. Az érdekelteknek meg kell érteniük, hogy problémáikat nem tekinthetik elválaszthatóknak az általános európai kérdésektől. Meg kell érteniük azt, hogy Európában háború van, Németország és Olaszország háborúja Anglia ellen. Még ilyen elsőrendű fontosságú kérdést, mint amilyenről szó van, sem lehet a többi nagy európai kérdéstől függetlenül tekinteni. Ilyen körülmények között elvárható, hogy az érdekeltelk mindezzel számot vetnek és a megbeszéléseket a békülékenység szelleme vezeti majd, hogy tartós rendezést lehessen elérni.

A Hamburger Fremdenblatt cikke

Berlinből jelentik: A Hamburger Fremdenblatt »Találkozó Bécsben« című vezércikkében többek között a következőket írja:

A tengelypolitika alapelveinek megfelelően, a fennálló nehézségek kiküszöbölését elsősorban az érdekelt államoknak engedték át, a közvetlen tárgyalások módszerének alkalmazásával. Mindmáig az a szempont volt a mérvadó, hogy Európa délkeletén a béke áldása kizáróan a tengelyhatalmak fegyveres sikrasszállása révén maradt fenn és csak szerény ellenszolgáltatás, da Délkelet Európa ezt az ajándékot a maga különleges kérdéseinek megoldásában való előfeltétel nélkül munkálkodással viszonozza.

A Magyarország és Románia között folyt megbeszélések eddigi menete a két résztvevő makacsságáról vallott minden feltevést megerősített. Kiindulópontjaik a képezhető legtávolabb állnak egymástól, mindenestre így messze, hogy már a megbeszélés megindítása is fáradsággal jár. Amikor a magyar és a román küldöttség legutóbb Turnuszeverinben találkozott, nem sikerült a közös tárgyalási módszernek még az alapvonalait sem megállapítani. Magyar részről a visszacsatolandó területek tárgyában határozott javaslatot terjesztettek elő, míg Románia ellenjavaslatában először a lakosságcsere kérdését akarta tárgyalatni és csak azután ment volna bele a területi engedmények megfontolásába, természetesen olyan mértékben, amely a magyarokat nem elégitette ki. Kötélhúzáshoz hasonló

huzavona folyt abban a kérdésben, hogy a lakosságcsere vagy a területátengedés legyen-e előbb napirenden. Ilyen körülmények között nem volt lehetséges, hogy abba a tisztultabb légkörbe jussanak, amelyben az elháríthatatlannak tartott kívánságokat az igazság és a józan kiegyenlítődés szellemében összhangba lehet hozni az európai béke általános követelményeivel.

A MEGEGYEZÉS FELTÉTELE

Rómából jelentik: A Piccolo berlini tudósítója hangoztatja azt, hogy a tengely tartós és igazságos békét akar adni Európa délkeleti részének. Róma és Berlin azon a véleményen van, hogy az igazi béke nem születhetik meg olyan békefeltételek alapján, mint amiket például Trianonban hoztak, hanem csakis az érdekelt felek szabad megállapodásából. A lap nem tartja kizártnak, hogy a tengelyhatalmak már gyakorlati megoldási tervet is tanulmányoztak. Ezzel megkönnyíthetik Magyarország és Románia között a tárgyalások folytatását. Mindameltt pillanatnyilag semmi sem enged arra következtetni, hogy olyan döntőbíráskodás lesz, mint két évvel ezelőtt, a cseh-szlovák magyar vita alkalmából. A lap szerint Berlinben hangsúlyozták, hogy a megegyezés feltétele a két szembenálló fél felfogásának egymáshoz való közeledése, a mindkét részről hozandó szükséges áldozatok árán.

A hialogatás veszedelmes játéka

Rómából jelentik: A Tribuna vezércikkében hangoztatja, hogy az erdélyi kérdés megoldásának további halogatása veszedelmes játék volna és csak a tengelyhatalmak ellenségeinek malmára hajtáná a vizet. A lap részletesen ismerteti a magyar álláspontot. A magyarok — írja — arra hivatkoznak, hogy Erdély századokon át Magyarországhoz tartozott és most, miután a versaillesi rendszer semmivé lett, semmis lett az a területi rendezés is, amely Erdélyt Romániának juttatta. Ugyanakkor azonban Budapest nem huny szemét a valóságok előtt és elismeri, hogy

magyar részről is engedményekre van szükség a megegyezés érdekében.

A Lavoro Fascista vezércikkében azt írja, hogy az egyes területek hovatartozásának történelmi joga nem esik mindig egybe a néprajzi helyzettel. Ez a helyzet az erdélyi kérdésben is. Minthogy itt két, mereven ellentétes felfogás áll egymással szemben, Róma és Berlin jónak látta, hogy közbelépjen és megkönnyítse a megegyezést.

A Resto del Carlino hangoztatja, hogy

a versaillesi szellemnek már csak kevés nyoma maradt. Ezek közé tartozik a magyar—román határ is. Végzetesen be kellett következnie a revízióknak ebben a kérdésben is, amely oly fájdalmasan érintette Magyarországot. Nincs semmi kétség aziránt, hogy ezt a kérdést kielégítően oldják meg, nem úgy, mint husz évvel ezelőtt, amikor az ugynevezett Nagy-Románia megalkotásával csak arra törekedtek, hogy Közép-Európában állandósítsák az egyenetlenséget. A románok akkoriban megkapták egész Erdélyt és ráadásul szép darabot a Bánátról is. Románia nemzetiiségi képe magyarokból, bolgárokból, németekből, oroszokból, stb. tevődik össze. Ez a kártyavár természetesen nem maradhatott örökké fenn. Olaszországnak és Németországnak gondja lesz rá, hogy a Romániával kapcsolatos kérdések úgy oldódjanak meg, hogy a Balkán békéjét ezután semmi se zavarja meg.

Budapest alkalmazkodik a tengely tanácsaihoz

A Stefani-iroda bécsi különtudósítója szerint a magyar kiküldöttek közölték, hogy a magyar kormány alkalmazkodik a tengely tanácsaihoz és kívánságaihoz. Magyarország az az álláspontja — írja a Stefani-iroda tudósítója — amely megfelel Németországhoz és Olaszországhoz való barátságának, megkönnyíti majd a ha-

tározathozatalt, dacára ama nehézségeknek, amelyeket az erdélyi kérdés jelent. (A. A.)

A német távirati iroda bécsi jelentése szerint a csütörtöki nap folyamán a formasierü fogadásokon és a személyes érintkezésem kívül a fennálló problémákat nem érintették. A tárgyalásokat pénteken folytatják.

A mostani megbeszélések célja egyelőre az, hogy olyan alapot találjanak, amelyből kiindulva, a siker reményében lehet tovább munkálkodni. A német és olasz külügyminiszter számos új szempontot vetett fel. A tengelyhatalmaknak az a főrekvése, hogy az érdekelt felek maguk határozzák meg életterük alapelveit. Az értekezlet résztvevői nem az erőszak politikájának tárgyai, hanem saját sorsuk felett maguk döntenek. (A. A.)

A NÉMET BOMBÁZÁS HATÁSA LONDONBAN

Rómából jelentik: A Messaggero Stockholmön át érkezett jelentése részletesen beszámol a Londonban és környékén a katonai célok bombázása következtében előállott helyzetről. A németek már szerdán a legnagyobb méretű bombákat dobták le az angol fővárosnak, valamint külvárosainak katonai célpontjaira. Az angol kormányt rendkívül aggasztja az a helyzet, hogy az angol főváros lakosságának szinte naponta órákat kell eltöltenie a pincékben. Attól tartanak, hogy az angol közönség erkölcsi ellenálló ereje előbb-utóbb megtörik. Ezért a ha-

tóságok állandóan felhívást intéznek a közönséghez, hogy minden szabad pillanatát használja fel az alváásra. Igen sok londoni házban a pincéket hálótermékké alakították át és a lakosság most már oda jár aludni és lakásába nem is megy fel.

ROBBANÁS BOLOGNÁBAN

Hivatalos bolognai közlés szerint csütörtök délután robbanás történt egy kisegítő lőporüzemben, amely 10 kilométerre van a várostól. A robbanás következtében tűz támadt. Sokan megsebesültek, de legnagyobb részt könnyen. A hallos áldozatok száma tíz.

A spanyol világbirodalom és „ezüstflottája”

Fejezet a gyarmatosítás történetéből

Az angol gyarmati világbirodalom mai nagyságát a múltban csak a spanyoloké közelítette meg 30 millió négyzetkilométeres nagyságával. A spanyol gyarmatbirodalom az 1492—1601. években élte fénykorát. Azután gyors iramban hanyatlott és végül volt az „aranyjezi” szép napoknak.

HAJÓSKALANDOROK

Krisztus után a 7-ik századtól évszázadokon át az arabok monopolizálták Kelet és Nyugat árucseréjét. Akkoriban nem ismerték a jóság téli takarmányozását. Ősszel levágták és szalonnát, belsőséget, a húst télire füstölve, fűszerekkel megfelelően kezelve tették el. Az arab hajós és szárazföldi karavánok Indiával élénken kereskedtek.

Ők voltak Európa „fűszerszállítói.”

Az arabok európai előretörését a frankok és spanyolok megállították, megtörték. Keleten és Észak-Afrikában az ozmán-törökök előtörése felbomlasztotta az arab birodalmat és megszakította a kereskedelmi kapcsolatokat. Üzleti és egészségügyi okok együtthatása megindította a vállalkozásokat: legyőzni az akadályokat és eljutni a kincses, üzletes „fűszerszigetekre”. Eleinte ebben a portugálok és spanyolok vették részt. A portugálok Afrika körülhajózásával reménykedtek abban, hogy Indiába jutnak. A spanyolok az Atlantióceán nyugati felé átszelve igyekeztek oda. A portugálok Afrika körülhajózása során végül célt értek. A spanyolok 1492-ben (Kolumbusz első útja) csak vélték, hogy odajutottak Amerikát, annak a Karaibi tenger övező partvidékét és az ottani szigetvilágot fedezték fel és innen van, hogy „Nyugat-India” néven emlegetik napjainkban is ezeket a szigeteket.

MEXIKÓ ÉS PERU

1492-től 1545-ig szakadatlanul tartott az amerikai felfedezések, kalandos hódítások sorozata. 1513-ban áthatoltak azon a keskeny földszoroson (57 kilométer), amelyet Panama néven ismerünk. Napjainkban csatorna szeli már át. 1519-ben Cortez Ferdinánd Mexikóba hatolt be. Leigázta az ezüstgazdag indián császárságot. Érdekes, hogy a tragikus végű Montezuma császár legidősebb fiát később a spanyol uralkodó „Montezuma grófja” címmel tüntette ki. A család utolsó sarját, Marsilio de Terault (1786—1836) pedig VII. Ferdinánd spanyol király száműzte — „szabadszelleme” miatt. 1524—1532. években Pizarro egy másik vakmerő kalandor, maroknyi csapatával, Panamán át, ott elkészített hajókkal — háromszentdel küszködés után — Dél-Amerika csendesóceáni partjait mentén lehajózott Peruig és az aranygazdag inkák uralmát megtörte.

páratlanul nagymennyiségű aranyat zsákmányolt

és a spanyol uralmat megalapította. Ez a zsákmány, amely a legszegényebb gyalogosát is egycsapásra nagyvagyorná tette: szinte megörjítette a kalandos, mindenre elszánt embereket. Vadul folytak a véres „felfedező” vállalkozások a kincsekért 1545-ig. Most már más világtájakat is vettek célba. II. Fülöp 1580-ban Portugáliát egyesítette országával és annak gyarmataival. Ő is elmondhatta, hogy 30 millió négyzetkilométeres gyarmatbirodalmában sohasem áldozik le a nap...

Az anyaország és gyarmatainak viszonyát a minél tökéletesebb kizsákmányolásra való törekvés s nem egy tervszerű telepítés és anyagzáradékdás jellemzi. A velük való kereske-

delem kiváltságos jog, amit az uralkodó a maga kincstára javára értékesít. Ugy szervezték meg, hogy 1720-ig Sevilleben — azután helyette Cadix — s még néhány kedvezményes kikötőben összpontosították forgalmat Amerika felé. Bármely más kikötőből indította is a „jogosított kereskedő” a hajóját, érintenie kellett ezeket és visszatérésnél ezekben jelentkeznie kellett a hajónak az „illetékek” megállapítása s beszéde végett.

Egyes hajók nem indulhattak, hanem csak csoportok.

„Karavánok” Előre megszabott terv, menetrend és utirány szerint. Ezeket a karavánokat hadihajók kísérték, hogy a kirablástól megvédelmezzék őket. Semmi sem új a nap alatt! Ami háborus világunkban ismert csoportos hajózás módszere sem!

Huszonhét vitorlásból állott az akaraván, amely Dél-Amerika kereskedelmi forgalmát szolgálta. Evente egyszer futott ki és tért vissza. A mai Kolumbia (közvárság) Kartagena ne-

Ma és holnap este!
 Augusztus 31-én és szeptember 1-én a NOVISZÁDI DALOSKÖRBE:
Csárdás
 Operett 3 felvonásban
 A SZUBOTICAI MAGYAR OLVASÓKÖR SZINTARSULATÁNAK VEN-
 DÉGJÁTEKA! — GONDOSKODJÉK ELŐVÉTELBE A JEGYÉROL!

vü kikötőjébe irányították ezeket a hajókat. Akkor „Nombro de Dios” (Isten nevében) volt a kikötő neve. Portobellót is érintették. Följegyezték erről, hogy

vidéke mecsaras és igen egészségtelen.

Valószínű, hogy később azért mellőzték a kikötőjét, úgyhogy el is neptelenedett ez a vidék. Helyét már nem tudják pontosan. 1748-ig rendszeresen járták a hajóskaravánok ezt az utat.

AZ „EZÜSTFLOTTA”

A híres, az irigyelt kincshordó-flotta többnyire 23 vitorlásból állott. Csak minden harmadik évben közlekedett. Az ezüstus Mexikó Veracruz nevű kikötője volt utjának végső pontja. Az utolsó „ezüstflotta” járata 1778-ban fodrozta a tenger habjait... Két karaván élén egy-egy tengernagy állott. A kísérelőhajók parancsnoka.

Amikor a rendes évi járata kara-

A Bégába akarta fojtani önmagát és két gyermekét

Felmentették a vád alól a halálra szánt petrovgrádi munkásasszonyt

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi törvényszék hármass büntető tanácsa előtt Visovszki Mariska 28 éves petrovgrádi asszony állt vádlottként, mert 1940 július 13-án, a petrovgrádi törvényszék közelében a Bégába akarta fojtani 6 éves Katica és 4 éves Jani nevű gyermekét.

Be is lökte a Bégába a gyerekeket, de egy arra járó asszony kimentette őket.

Visovszki Mariska sirva tette meg megrendítő vallomását. Elmondotta, hogy bűnösnek érzi magát és sajnálja, hogy tettét elkövette. Férjével, Visovszki László börgyári munkással hét éve boldog házasságot él, amikor váratlanul megtudta, hogy ura szeretőt tart.

Ettől az időtől kezdve a férje rendszertelenül járt haza és pénzt sem adott a háztartáshoz. Gyerekeivel abból élt, hogy eladogatott lassan a holmijából, míg volt. Mikor már nem volt mit eladni, éheztek. Már három napja nem evett semmit a gyerekeivel, amikor a férje végül hazajött. Pénzt kért tőle, férje azonban gorombán rámondott, hogy nem ad, mert nem hajlandó tovább csak öreá dolgozni. A kis 4 éves Janika rászólt apjára: „Apa, adjál pénzt a mamának kenyérre”, mire

a férje megfojtotta a gyereket. Mikor ő védelmébe vette Janikát, a szívtelen apa reája támadt. A kis gyerek ijedtében rákiáltott apjára: „Ne bántsd a mamát”, a hűtlen férj azonban tovább rémítgette őket. Azt mondta,

még meg is gyilkolom a mamát és fel is kapta a földről a baltát.

Nagy nehezen elmenekültek az ab-

lakon át. Másnap felkereste urát a börgyárban, ahol 50 dinárt kért tőle, férje azonban durván elutasította.

— Ekkor érlelődött meg bennem a gondolat — folytatta vallomását az asszony —, hogy öngyilkosságot követek el gyerekeimmel. A börgyárból egyenesen a Béga felé indultam. A két gyerek amikor észrevette szándékomat, sikoltozni kezdett.

A Béga parton haladt Benyó Anna petrovgrádi asszony, aki a gyerekek sikoltozására odaszaladt hozzá és megakadályozta tette elkövetését. Hamarosan rendőr is előkerült, aki bekísérte a rendőrségre.

Ezután a törvényszéki orvos tette meg jelentését, amely szerint Visovszkiné tuberkulotikus és más állapotban van.

Visovszki Lászlót nem hallgathatta ki a bíróság, mert katonai gyakorlaton van. Benyó Anna Visovszkinéhez hasonlóan írta le a jelene-tet és csak annyit tett hozzá, hogy amikor megkérdezte, miért akarta kiirtani családját, Visovszkiné azt válaszolta, hogy „Meguntam az életemet”.

Az államügyész az asszony megrendítő sorsára való tekintettel emberséges enyhe ítéletet kért. A védő — Adamovics Sztóján — a vádlott felmentésért folyamodott a tanácshoz azzal az indoklással, hogy tetteinek elkövetésekor nem volt beszámítható. A bíróság elfogadta a védő indoklását és

felmentette Visovszki Mariskát a vád és következményei alól.

Az ítélet jogerős.

ván Portobellóba érkezett, ott 40 napos „vásárt” tartott. Az árut kibrakták.

Már akkor utban volt, vagy befutott az a szárazföldi karaván, amely a Panama földszoros tulsó (csendesóceáni) partjáról áthozta annak a tengeri hajóskaravánnak az áruit, amelyik — mint kiegészítő járat — Csile, Peru és a délamerikai többi „feltárt” terület termékeit hozta. A spanyol anyaország termékeit azután hasonló uton szállították el érte cserébe.

Ez gyakran nagymennyiségű aranyból állott.

Ezért „aranyfotta” néven is említik ezt a hajóskaravánt. A vásár kezdete előtt, Panama mindenkor kormányzójának vezetésével felszállott a mexikói „kiváltságos-kereskedők” testülete a tengernagy hajóra. Vagy 8—10 előkező, gazdag család élvezte a „kizárólagos-kereskedők” jogait. Ott már európai kiváltságos kartársaik várták őket. A tengernagy ellenőrzése mellett azután tétéről-tételre vették és állapították meg a forgalomba bocsájtandó árukat és árakat. Csak „szabott áron” szabadott kereskedni.

„Rendesen” 100—300%-ra dolgoztak.

Mert bizony a kővér keresetből volt is — leadni való! A korona (uralkodó) kincstára javára fizették: minden ingatlan után az „alca vale”-t (a mai forgamiadó öse) a vételár 10%-ig. Ezüst után külön még 10%-ot és az arany után. Fizették továbbá az Almo farisgos-t, (kikötői illetéket). Ez az áruérték 15%-át is elérte. Végül a hadikíséret fenntartására szolgáló adót. A spanyol anyaországi kikötőből jövet azonban a kereskedő kivitelét vámot is fizetett. Persze terhelte a „baráti aján-dék” is az üzletet, ami elmaradhatatlanul kijárt a kiváltsági jogot és egyéb kedvezményt osztogató és ellenőrző, „jósándéku” hivatalos uraknak... Egykori francia utazó könyvében találjuk, hogy a kiváltságos kereskedők „rendes és rendkívüli” kiadása

az eredeti áruérték 70%-át is elérte.

A holland és angol „versenyársak” ennek ellenére is irigyelték a spanyol lehetőségeket. II. Fülöp világhírű nagy hadiflottáját végül is tönkrevették az angolok. A hollandok a háborus zür-zavarban az utjából éppen hazatérő „ezüstfottát” akarták megkaparintani. Egy része még elérte a vigói kikötőt. 15 hajót a hollandok elsüllyesztettek.

Most is ott nyugszanak a „kincses hajók” a tengeri algák, moszatok és iszap szemfödőjével takartan a tenger fenekén...

Kiemelésüket eddig hiába próbálgatták... Mintegy 60.000 millió dinárra becsülik szakemberek ezeket a kincseket. Azután hamarosan szétzúzódott a spanyol gyarmati világhatalom!

W. J.

A MÉH NEM SZERETI AZ ALKOHOLISTÁKAT

Ezt neki szemére senki sem vetheti. Az alkoholistát a méh nem szereti. Bár küönbség alig van kettőjük között. Nekem ez azonnal szemembe ütközött. Mert ez összegyűjti minden virág porát. Az meg meginná az egész világ borát.

SANYARU VENDEL

Kettős halállal végződött a lóvásárlás

Hamis tanuvallomás alapján mentették fel az itebeji kettős gyilkost?

Petrovgrádról jelentik: Risztin Kariton itebeji gazdálkodó 1939 január 25-én lovat vásárolt Ferkovics Miklós és Sándor itebeji cigányoktól. A gazdálkodó már néhány napja odahaza tartotta a lovat s akkor észrevette, hogy az egészségesnek vásárolt ló kehes. Elment tehát a cigányokhoz és visszakövetelte a pénzt. Az eladók és a vásárló között heves vita keletkezett, amelynek hevében Risztin Kariton

kést rántott és leszurta a két cigányt.

Ferkovics Miklós még a helyszínen meghalt, öccse, Ferkovics Sándor néhány napig a petrovgrádi kórházban feküdt, azonban nem sikerült magához téríteni és meghalt anélkül, hogy ki lehetett volna hallgatni.

Risztin Karitont a petrovgrádi bíróság először elítélte, később azonban a gazdálkodó perujrafelvételt kért, amelynek során Mosorinszki Péra 27 éves itebeji napszámos, mint szemtanu igazolta, hogy Risztin önvédelemből gyilkolta meg a cigányokat. A bíróság Mosorinszki vallomása alapján

Risztint felmentette.

Ezzel azonban még nem fejeződött be a büntény. A faluban sugdolózni kezdtek, hogy a koronatanu Mosorinszki a gyilkosság idején nem is tartózkodott a helyszínen és csak azért tett mentő vallomást, mert

Risztin megvásárolta.

A pletykázás addig folyt, míg eljutott az itebeji csendőrség fülébe. Mosorinszki ellen megindult az eljárás hamis tanuzásért és a petrovgrádi törvényszék büntető hármastanácsa dr. Deveszkovi Angyelkó elnöklete alatt napok óta tárgyalja a vizsgálati fogságban ülő Mosorinszki ügyét. A tárgyalásra 28 tanu kapott idézést. A vádirat szerint Mosorinszki a gyilkosság idején — este fél 7 órakor Zlatar Manilo itebeji tamburás lakásán tartózkodott, tehát

nem láthatta a gyilkosság lefolyását és tanuzása hamis volt.

Mosorinszki Péra tagadja a vádat és kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. A bíróság ezután áttért a tanuk kihallgatására. A legfontosabb tanu kétségtelenül a Zlatar-házaspár, amelynek a lakásán állítólag Mosorinszki a gyilkosság idején tartózkodott. Zlatar Danilo elmondja, hogy miután tamburás, rendkívül szereti a társaságot és házában naponta majdnem az egész falu megfordul, lakása valóságos falusi kaszinó. A kritikus napon — 1939 február 2-án — korábban vacsorázott a feleségével és ekkor jött hozzájuk Mosorinszki. Békésen elbeszélgettek, miután azonban neki a kocsmában játszani kellett, elment hazuról. Mosorinszki azonban ott maradt. Zlatar Darinka, a muzsikus felesége elmondja, hogy határozottan emlékszik, hogy a gyilkosság napján Mosorinszki délután 6 órakor eljött hozzájuk, mert ahogy belépett az ajtón, hallotta, amint a magyar templomban harangoztak, ezt azért jegyezte meg ily jól, mert Mosorinszki sokáig volt aznap náluk és amikor elment tőlük, éppen a német templomban harangoztak

— ott pedig este 8 órakor szokás harangozni. A vallomás szerint tehát

Mosorinszki a gyilkosság idején a házaspár lakásán tartózkodott.

Szembesítésnél a tanuk megmaradtak állításuknál, Mosorinszki pedig továbbra is állhatatosan tagadott. A bíróság ezután folytatta a tanuk kihallgatását, akiknek egyrésze terhelően vallott. Az egyik tanu szerint, mikor Mosorinszki hazajött a Risztin tárgyalásról és megkérdezte tőle: »Hogy mondhatod, hogy ott voltál, amikor magad is tudod, hogy nem igaz?«, a koronatanu azt válaszolta, hogy: »Mindenki törődjön a maga dolgával és ne ártsa magát máséba«. Mosorinszki mentő tanui nagyon bizonytalan tanuvallomásokat tettek, mert egyik sem emlékezett pontosan a napra vagy az órára. Így az egyik tanu elmondja, hogy a gyilkosság napján Mosorinszkit

igenis abban a kocsmában látta, ahol a gyilkosság történt,

hogy hány órakor, arra nem emlékszik, csak annyit tud, hogy várták

Noviszádon a Jugoskoda épít vágóhidat

Noviszád saját birtokába veszi a hadiszigetet

Noviszád város képviselőtestülete csütörtökön este közgyűlést tartott, amelyen megtárgyalták az új vágóhid építésének ügyét. A képviselőtestület hosszú vita után úgy határozott, hogy

a Jugoskoda vállalatnak adják ki a vágóhid építését, miután ez a cég nyújtotta be a legkedvezőbb árajánlatot.

Ezután a hadisziget ügyét tárgyalták. Erre vonatkozóan dr. Grgincsevics Antun képviselő előadta, hogy 650 petrovaradini majori háznak 1779-ből származó joga van a Hadi-sziget 1300 holdjának birtoklására. Most a Hadi-sziget legfelsőbb birtokjoga az állam, azonban a sziget

tet ténylegesen a város használja. A képviselőtestület elhatározta, hogy az államkincstárt kéri, hogy a Hadi-sziget legfelsőbb tulajdonjogáról a város javára mondjon le, hogy Noviszád vezetősége a szigetet városfejlesztési célokra felhasználhassa.

A Hadi-sziget eddigi lakosai tekintetében úgy határoztak, hogy a Szlanabara telepen családonként 50 négyszögöl városi telket adnak ingyen házépítésre.

Az építkezéshez a közelből ingyen földet vihetnek.

Több kisebb ügy elintézése után az elnök a közgyűlést berekesztette.

1 évet és 2 hónapot kapott az álhírlapíró

Jóhiszemű bácskaiak csalója a szubotícai törvényszék előtt

Szubotícaról jelentik: A szubotícai törvényszéken Kalezics Milutin hármastanácsa pénteken délután tárgyalta Weis Mirkó többszörösen büntetett oszijekai születésű szélhámos bűnügyét, aki Szubotícán és Szomborban újabb csalásokat követett el és emiatt került ismét a vádlottak padjára.

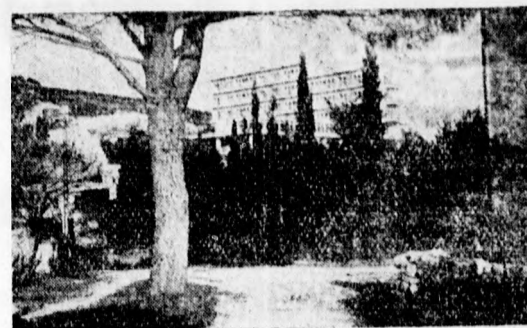
A vádirat szerint Weis Mirkó ez év május 22-én Szomborban megjelent Bogesics Lajosó vasuti vendéglősnél azzal az ígérettel, hogy üzletvezetőjét felmenti a katonai szolgálat alól,

250 dinárt csalt ki.

Ugyancsak ez év májusában dr. Vujics Milán szubotícai orvostól azzal az ígérettel, hogy kinevezte-

ti Szomborba főorvosnak, háromszáz dinárt csalt ki. Ez év május 26-án Szomborban dr. Gligorijevics Emilian orvosnak mint a Politika munkatársa mutatkozott be és kérte az orvost, hogy fizessen elő félévre a Politikára. Az orvos azonban csak egy hónapot fizetett ki és így öt csak husz dinárral károsította meg Weis. Junius 6-án Pfeifer Ferenc sofőrtől 200 dinárt kért kölcsön azzal, hogy visszaadja, amit azonban elfelejtett megtenni. Pavlov Koresztija kupuszinaí jegyzőnek mint Dimitrijevic ujságíró mutatkozott be és azzal az ürüggyel, hogy Beslics miniszter Szomborban pártgyűlést tart.

A DELIADRIA legszebb helyén a végtelen tengerre táruló csodás kilátással

KOO-OP

modern strandhotel palolája, minden kényelemmel
ULCINJ

Kilométer hosszúságú fővenyű tengeri strand tövében. Csónakok, tenisz, gyermekjátékszótér, Ulcinj történelmi érdekességei. Megelevenedett keleti mesevilág.

Kivételesen leszállított **ŐSZI ÁRAK TELJES PENZIOVAL** Din. 58—65.

Felvilágosítást és prospektust küld **KOOP, BEOGRAD, Poenkareova 21**

Szomborba hivat és közben kétszáz dinárt kicsalt tőle.

Postics Mileta bácsi jegyzőtől hasonló trükkkel 100 dinárt csalt ki. Protics Sztánkó szombori görögkeleti lekösznek Atanackovics noviszádi ujságíróként mutatkozott be és száz dinárt csalt ki.

A tárgyaláson Weis beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy csak nemrég szabadult ki a fogházból, nem volt miből megélnie és ezért követte el a csalásokat. A bíróság a tanuk kihallgatása után felolvasta Weis előbbi bűnlajstomát, amelyből kitűnt, hogy hasonló csalásokért már a szubotícai, oszijekai és zagrebi rendőrség többször elítélte. A bíróság ezért a vád és védőbeszédok elhangzása után Weis Mirkót bűnösnek találta és hivatásszerűen üzölt családok miatt

egyévi és kéthavj fogházra ítélte.

Az ítélet jogerős.

LONDONI JELENTÉS
A LÉGI TAMADASOKRÓL

Londonból jeleinti a Reuter-iroda: A kora reggeli órákban két süvöltőbombát dobtak London környékére. Ugyanekkor egy magános német repülőgép több süvöltőbombát dobott egy délkeleti fengerparti városra. Csütörtök este több német repülőgép az északi-keleti parti városokat bombázta. Bombáik megrongálták a csatornahálózatot. Az éjszaka folyamán egy városra husz nagy robbanóerejű és néhány gyújtóbomba esett. Több ház megrongálódott és egy tanyán tűz ütött ki. Délnyugat-Angliában a gyújtóbombák károkat okoztak egy városban és környékén.

KÉMKERESŐ LAZ DÜHÖNG
ANGLIÁBAN

Mindenki kémgyanus Angliában mosta. De jó, hogy nem élek én kint, Angolhonban.

Egész vagyonomat elvették mint kémé. Egész vagyonomat, egyetlen kocs-kémé

SANYARU VENDEL

HÍREK

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTKOZÓ GYERMEKEITEKET!

ESŐS IDŐ

Tegnap az egész ország területén beborult és csapadék is jelentkezett. Várható időjárás: Boros, esős, hűvös idő.

Beleesett a Dunába. Halálos szerencsétlenség történt a noviszádi vágóhid közelében a Dunán. Vaics Mahmut boszniai születésű 33 éves noviszádi munkás Jovánovics Jordán és Rébics Redzso nevű barátjával együtt este 10 óra tájban csónakkal a Koruska nevű uszályra akart menni, amelyen Jovánovics Jordán és Rébics Redzso dolgozik. Amikor a csónak az uszályhoz ért, Vaics fel akart lépni az uszály hágsőjára, azonban megcsuszott, vízbe zuhant és odaveszett. Holtteste még nem került elő.

Megjelent az árelenőrzésről szóló rendelet. Beográdból jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amellyel megbizta a beográdi központi árelenőrző bizottságot, hogy szabályozza és ellenőrizze a kiskereskedelem árúit is. Erre vonatkozóan később szabályzatot adnak ki.

Kóstold csak meg sógor? Szávin Maksza szepszkaernyai gazdálkodó haragos viszonyban állt sógorjával Szávin Szmiljával. Tegnap délután, mikor a földműves munkájából hazatért, vizet akart inni az ivóvízes kánnából. Azonban az első korty után megérezte, hogy a kánnában zsiradék volt. Szávin orvoshoz ment, aki gynommosást hajtott rajta végre. Utána feljelentést tett sógorjára ellen, akit le is tartóztattak. Szávin Szmilja beismerte, hogy ő öntötte a zsiradékot a kánnába, de tagadja, hogy ezt azzal a szándékkal tette volna, hogy sógorát megmérgezze.

Mindent megmond e két szó:
»Növényharmat« ezerjó!

Petrovgrádi rendőrségi hírek. Kurucski Gyorgya földműves feljelentést tett a rendőrségen, hogy kotárkáját amely Miletityeva utca 71. számú házában udvarán áll, ismeretlen tettesek feltörték és 7 méter buzát loptak tőle. A petrovgrádi rendőrség a tettes nyomában van. — Lenhardt Irén bejelentette a rendőrségen, hogy amíg a piacra volt bevásárolni, lakásából eltűnt 2000 dinár értékben kézimunka. — Sztanojev Dusan petrovgrádi földműves feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a mezőre loptott tőle 14 birkát. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a birkákat Zsuzsics Szeván 17 éves munkanélküli lopta el. A birkákat visszaadták a gazdálkodónak, Zsuzsicsot letartóztatták és átadták a vizsgálóbírónak.

Emberj ölt az iparvasut. Katarináról jelentik: Kollinger Dominik 79 éves tekintélyes katarinai gazdálkodó tegnap ismerősei látogatására indult. A keskenyvágányú vasut a falu közepén halad keresztül, a gazdálkodó utja is a síneken át vezetett. A csaknem világtalan ember nem vette észre, hogy a vonat közeledik és bátran neki vágott az utnak. Mikor a sínekre ért abban a pillanatban a vonat is odaérkezett és a gazdálkodót halálra gázolta.

Ballon-kabát

biztos védelmet nyújt minden időben

Jó minőségek alacsony árakon kaphatók

Klein Eugen

üzletében

Noviszád

Eltűnt a harmonika. Lenkes Iván kamenicai vendéglős jelentette a noviszádi rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopta fehér színű Rauner-gyártmányú nagy harmonikáját, amelynek értéke 5500 dinár.

Motort sikkasztott. A noviszádi rendőrség letartóztatta Csáti Bálint 47 éves noviszádi műszerészt, mert elsikkasztott egy 2700 dinár értékű kis Opel-motort, amelyet Pujin Boskó noviszádi sofőr bizott a gondjaira. A vizsgálat befejezése után Csáti átadja a bíróságnak.

Felemelték a csurugi apagyilkos büntetését. A noviszádi felelőviteli bíróság tegnap tárgyalta Brankov Milenkó csurugi asztalos gyilkossági bűnperét. Brankov Milenkó a múlt év november 23-án erős felindulásban megölte ágyban fekvő apját, Brankov Milorádot. A noviszádi törvényszék emiatt az enyhítő körülmények figyelembevételével egyévi fogházra ítélte. A felelőviteli bíróság most a büntetést felemelte két évre.

Hatszor lopott, hét hónapot kapott. A noviszádi törvényszéken most tárgyalják Tordai János bácskipetrováci asztalos lopási bűnügyét. Tordait az államügyészség azzal vádolta, hogy Petrovácon hat lopást követett el. Zator Páltól kolbászt, Zsilai Jánostól 800 kiló gabonát, Szlivka Lajostól szappant és füstölt kolbászt, Kosztolányi Andrásztól és Bandijn Jovántól 30 kulcsot, Szpevák Zsuzsától pedig szappant vitt el. A tárgyaláson beigazolódtott a vádlott bűnössége és a bíróság ennek alapján héthavi szigorított elzárásra ítélte.

FÉRJHEZ AKAR MENNI A »HALOTT« MENYASSZONY! Különös házassági akadály merült fel egy kolozsvári leány házassági ügyében. A 43 éves Voina Katalin férjhez akart menni és elment az okmányaiért a kolozsvári városházára. Kiderült azonban, hogy az anyakönyvadatai szerint a menyasszony jelölt — már nem él. Az anyakönyv szerint ugyanis Voina Katalin háromhetes korában meghalt. Hiába állította a boldogtalan menyasszony jelölt, hogy ő él, az anyakönyvvezető szíve nem indult meg. Az esküvőt el kellett halasztani, mert előbb a bíróságnak kell döntést hozni arról, hogy Voina Katalin valóban él.

««(IIII)»»

A KACSAKAT FÉLTI A NEMZETKÖZI UTTÓL EGY PETROVGRÁDI VÁROSATYA

E városatyát át oly félelmek hatják. Hogy majd Petrovgrádon kivesszék a kacsákat.

De mért fáj ez neki s emiatt mért síró? Vagy inkognitóban talán újságíró.

SANYARU VENDEL

A szubotici Magyar Olvasókör dalárdájának társasvacsorája. Szuboticiáról jelentik: A szubotici Magyar Olvasókör dalárdája ma, szombaton, műsorral egybekötött társasvacsorát rendez. Jegyek az Olvasókör gondnokánál kaphatók.

Kéthónapi fogházra itélték a petrovgrádi cukrászda betörőjét. Dévics Mihajlo 19 éves petrovgrádi asztalossegéd betört a Pányipalotában lévő török cukrászdába. A kézipénztárban mindössze 72 dinárt talált, de elvitte a vaskazettát is, amelyben 15.035 dinárt őriztek. A bíróság bűnösnek mondtotta ki Dévicset és kéthónapi fogházbüntetésre ítélte, betudta neki a vizsgálati fogságot is. Miután a büntetést néhány nap múlva, szeptember 4-én már ki is tölti a vádott, megnyugodott az ítéletben.

Szubotici hírek. Péntekre virradó éjszaka betörték a szubotici Harthmann-cég telepére. Ismeretlen tettesek az asztalosműhelyből egy permetezőgépet és más szerszámokat loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére. — A szubotici rendőrség Ivics Antal szubotici malomtulajdonost 200 dinár pénzbüntetésre ítélte, mert a munkáspénztár tisztviselőjének nem akarta megmutatni alkalmazottjainak a névsorát. — Krmpotics Antun szubotici földműves beverte haragosának, Nagykanász Pálnak ablakait, a rendőrség száz dinár pénzbüntetésre ítélte. — Szatmári Gizella cselédlány megverte Procsics Cilikét, ezért 200 dinár pénzbüntetést kapott.

A kereskedelmi és iparügyi miniszter Bécsben. Beográdból jelentik: Dr. Andrez Iván kereskedelmi és iparügyi miniszter tegnap délelőtt Frank Neuhausen beográdi német főkonzul társaságában Bécsbe utazott.

Plébánosi kinevezés a beográdi érsekség területén. Beográdból jelentik: Dr. Ujcsics Iván beográdi katolikus érsek plébánosokat nevezett ki a nisi, zajecári, szmederevói, ravnarekai és kraljevói plébániák vezetésére. Jelenleg Sumadia területén összesen 8 plébánia van. Vondra Józsefet, a Krisztus- király kápolna ielkészít kinevezték a magyar tanítóképző internátusának felügyelőjévé. A Krisztus- király kápolnában szeptember elsejétől kezdve vasárnaponként ismét lesz magyar vecsernye és szentbeszéd.

Nagy a keletje a gázalarenek Olaszországban. Rómából jelentik: 1.800.000 gázmaszokot osztottak szét eddig, illetve osztanak most szét Olaszországban.

Finn közigazdászok Németországban. Berlinből jelentik: Finn kereskedelmi és gazdasági bizottság tartózkodik Németországban. A finnek a köningsbergi és a lipcei vásárt tekintették meg, azonkívül megjelentek a német birodalmi gazdasági kamara elnökénél is Berlinben.

Hadisegélyt adott hajadon leányoknak. A noviszádi rendőrség letartóztatta Hrnyákovics Jován volt városi napidíjast, aki Grubisics Marica és Vukovics Franciska noviszádi lakosoknak kidolgozta, hogy katonai gyakorlatra bevonultak részére fentartott segélyt kapjanak, mintha férjük gyakorlaton lett volna, pedig egyikük sem férjezett asszony. Hrnyákovics még több ilyen csalást követett el.

SOMOGYI I. tánciskolája

LÖVÖLDE

Az őszi

tánckurzus

MA ESTE 8 órakor kezdődik. Beiratkozni lehet ma, holnap és a jövő héten minden nap

Cigányasszonyok a noviszádi törvényszék előtt. A noviszádi törvényszéken tegnap tárgyalják Dimovics Róza és Dimovics Aranka szentai cigányasszonyok lopási bűnperét. Az volt ellenük a vád, hogy 1940 május 25-én, Sztáribecsen kéregetés ürügye alatt bementek Nagy Julianna sztáribecsei asszony házába és az egyik szekrényből elloptak 3200 dinárt. A tárgyaláson Dimovics Róza beismerő vallomást tett, Dimovics Aranka tagadott. A bíróság Dimovics Rózát háromhavi szigorított fogházra ítélte, Dimovics Arankát bizonyíték hiányában felmentette.

FRED GRATULÁL!... New-Yorkból jelentik: Rhode Islandból Trockij gyilkosának címére a következő távirat érkezett: »Gratulálok — Fred.« A mexikói és amerikai hatóságok megindították a nyomozást a titokzatos táviratkozó kikutatására.

Pozsony teljes sötétségben. Pozsonyból jelentik: Teljesen elsötétítik Pozsonyt mától kezdve. A szlovákiai nemzetvédelmi minisztérium rendelkezése értelmében mától kezdve állandó készültségben lesz a szlovákiai légoltalmi liga valamennyi szerve.

Korzikai nem szereti a franciákat. Rómából jelentik: A korzikai irredentista mozgalom vezetői Páduában ülést tartottak, amelyen határozati javaslatot fogadtak el. A határozati javaslat kimondja, hogy a Franciaországgal kötendő békének Itália jogán és az olasz fegyverek hatalmán kell felépülnie s nem lehet irgalmat gyakorolni azzal a nemzettel szemben, amely csaknem egy évszázad óta vérbefojtotta a korzikai olaszok szabadságmozgalmát.

Ki a legény az elemiri gáton? Tegnap délután sulyos kimenetű ösz-szecsapás volt a szerb és német Elemir határán. német Elemir mintegy 20 legénye találkozott szerb Elemir 13 legényével. A két falu legényei hamarosan politizálni kezdtek. Miután azonban nem tudták egymást meggyőzni az elvi vitáról a tett mezejére léptek. Előkerültek a botok és a bicska is. Mikor a falu lakossága látta a verekedő tömeget értesítette a faluban állomásozó csendőroket. Azonban mire a csendőrség a verekedés színtelyére érkezett, már csak négy eszméletlen, és sulyosan sérült embert talált ott név szerint: Milenko Dusánt, Lukin Szpaszojet, Zolicski Szevánt és Milojkót. A csendőrség megindította a nyomozást, hogy megállapítsa kit terhel a felelősség a verekedésért.

JÓ CSELÉD

— A bizonyítványából úgy látom, hogy maga sűrűn változtatja a gazdáit. Mennyi ideig volt a legutóbbi helyén?

— Igazán nem néztem meg az órát, nagysága kérem.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 10.05, London 17.64, Newyork 439, Brüsszel 22.15, Berlin 175.40, Szófia 5.25, Bukarest 2.25.

— Igazgatói értekezletet tartottak Bácskatonán. Csoszics Lyubomir járási tanfelügyelő szerdán délelőttre igazgatói értekezletet hívott össze Topolára a tanfelügyelői irodába. A járási értekezleten az elemi iskolai igazgatók közül megjelentek Trbovics Gyuró topolai, Kalugyerszki Szávo sztaravoravici, Kovács József maliogyosi, Bieber Fülöp szekicsi, Barta Gábor feketicsi, Klinkó János bajsai, Gyukánovics Radivoj pacsíri, Jovanovics Petar csantaviri és Bozsovcics Vukszán zsedniki igazgatók. Az értekezleten Csoszics Lyubomir közölte az igazgatókkal az új osztálybeosztásokat és a követendő pedagógiai rendszert, szoros összefüggésben a felsőbb hatóságok által előírt új tanrenddel illetőleg munkarenddel. A nyilvántartási kérdéseket is újra tárgyalta az igazgatók értekezlete és különösen bőven foglalkozott az értekezlet az iskolán kívüli oktatással és szervezéssel. Ennek során tárgyalás alá kerül az ifjúsági Vöröskeresztek ügye, a Szokol szervezetek ügye, a Jadranszka Sztrazsa segítése és az eszme terjesztése, a gyermek műkedvelő előadások rendezése és főként a gyermekkorosok megszervezése és megfelelő foglalkoztatása.

— **Bezdáni és baranyai hírek.** A bezdáni elemi iskolában szeptember elsejétől harmadikáig végzik a beiratásokat. — A bezdáni műkedvelő együttest meghívták előadás tartására a baranyai Kopács községbe. — A szuzai őszi országos vásárt szeptember 12-én tartják meg. — Bezdánban nagy a liszthiány, emiatt a liszt ára állandóan emelkedik. — Gyurcsics János bezdáni hajókormánys 62 éves korában hirtelen meghalt. Nagy részvét mellett temették.

— **Kanizsai hírek.** A városi előjáróság felhívta a lakosságot, hogy az ideai kötelező jégkárbiztosítást legkésőbb szeptember 15-ig fizesse meg. — A városi árellenőrző bizottság a fehérkenyér árát 4, a barnakenyér árát 3.50 dinárban állapította meg. — A városi kaszálókát szeptember elsején adják ki bérbe nyilvános árverésen a városgazda irodájában.

— **Orvosi hír.** Dr. Frank István szemspecialista katonai szolgálatából hazaérkezett és újra rendel Szentán (Szokolszka ulica 5.)

— **Csantaviri hírek.** A községi előjáróság felhívta a nem földműveléssel foglalkozó lakosságot, hogy egész buza és lisztkészletüket legkésőbb szeptember 3-ig jelentse be a község házában Vuics irnoknál. A földműves lakosság buza- és lisztkészletét majd később kell bejelenteni, amelynek időpontját szintén közlik a lakossággal. — Az illetékes hatóság a csantaviri éttermi árakat a következőkben állapította meg: Ebéd 12, kisebéd 8, zóna 4, vacsora 6, szalámi és sonka 10, virsli 4, tojás 2, kenyér 0.50, feketekávé 3, fehérkávé 4, 2 deci bor 3, pohárka rum és likőr 1—1, pohárka konyak 2 dinár. — A liszt árának nagyfokú emelkedése miatt a pékek is emelték az árakat. A fehérkenyér 4, a barnakenyér 3.50 dinárért adják. — A csütörtöki hetivásáron nagy volt a forgalom, de buzát a gazdálkodók egyáltalán nem kínáltak eladásra. Árak: kukorica 340, bab 410, burgonya 120, kövérsertés 12—13, hizott kacsa és liba 13—14 dinár, tojás 75 para.

Igy kell szólni a paradicsomsalátát

Az orvostudomány megállapítása szerint szervezetünk nem tudja a vitaminokat elraktározni. Éppen ezért újra és újra el kell magunkat látni velük. Nem úgy, mint például a cukorral és zsírral, amelyeknek táplálékfeleslegéből a szervezet félre is tud tenni magának. A vitaminok szempontjából a gyümölcsön kívül különösen a zöldség a fontos, amit lehetőleg nyersen kell elfogyasztanunk.

A nyerskoszt egyik legkedvesebb fajtája a paradicsom, fontos azonban az, hogy például a paradicsomsalátánál a szeleteket először cukorozzuk és csak azután sózzuk. Ha előételnek adjuk, öntsük le majonézzel. Így igen izletes és kiadós étel. Különösen falun könnyű előállítani, ahol olaj, tojás és zöldség bőven adódik a háznál. Gyöngye gyomruak vagy inyencek számára a paradicsomot szeletelés előtt tartunk néhány pillanatig forró vízbe, így a héja könnyen lehámozható. Egészséges ember azonban jobban teszi, ha héjával együtt fogyasztja, mert a héjnak az emésztésnél fontos szerepe van.

— **Képképzés Petrovgradon.** Eich János, a nagytehetségű ismert petrovgrádi festőművész újabb kiállítást rendez műveiből a Lloyd-Kaszinó helyiségeiben. A kiállítást pénteken nyitotta meg és főleg portrékat mutat be a községnek. Többek között dr. Borsodi Lajos, dr. Hegedűs Józsefné, dr. Perisics Zoltán, dr. Schwerer Rudolf, Szabó Zoltánné, Amend Józsefné és Kohn Lola sikerült portréját állítja ki. E képeken kívül néhány tájképpel és zsánerképpel jelenik meg a tárlaton, amely méltán tarthat a műértő közönség legmélegebb érdeklődésére számot.

— **Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete:** Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslohdjenja 2.

— **Halálos balesetet szenvedett egy topolai ácsmester.** Topoláról jelentik: Celuska István 52 éves ácsmester Mijatov Mián tanárján egy göré felállításán volt elfoglalva. A rendkívül függő ember a munka hevében egyedül akart felemelni egy hatalmas gerendát, melyről belső szakadást és vérzést kapott, úgy, hogy másnapra meghalt. A közismert ácsmester halála Topolán általános részvétet keltett. Temetésén az Önkéntes Tűzoltó Század teljes létszámmal részt vett Szalma József szakaszpáncsnok vezetésével, miután az elhunyt Celuska István hosszú éveztizedeken át és még ma is aktív tagja volt a testületnek, érdemei elismeréséért több kitüntetésben is részesült.

— **Villanyos motorokat, rádiókat és villanyos jégszekrényeket javít** garanciával: Gelb, Noviszád, Kralya Petra II. 23.

— **VRBÁSZI HÍREK.** A községi előjáróság az egyre nagyobb méreteket öltő kukorica, szőlő- és gyümölcs lopások miatt két mezőrt vett fel, kik nappal és éjjel bejárják a határt. A tettenérteket az előjáróság a legszigorúbban megbünteti. — A csatornában ismét nagyarányú halpusztulást észleltek. A pusztulást a keresztsuri árok víze okozza, mely egészen fekete az áztatott kenderől. A búzós víz és a sok döngött hal megfertőzi a levegőt. Fürdeni már egyáltalán nem lehet. Miután a községi előjáróság attól tart, hogy ha a csatornamenti községek bőr- és cukorgyárai is beeresztik szennyvizüket a csatornába, a pusztulás még nagyobb lesz, ezért mér jelentést tett a főszolgabírósnak a szükség esetén báni bizottságot hozat ki a helyszínére, hogy egyszer már véget vessenek a minden évben megismétlődő halpusztulásnak. — Szeptember 7-én szüreti mulatságot rendeznek Papp István vasúti vendégházában. — A Kaszinó könyvtára szeptember 1-től ismét a tagok rendelkezésére áll. — A »Domatya« olajgyárból augusztus 25-én éjjel ellopott olajos hordót a csendőrség Szrbobrában egy uszályhajón megtalálta. Az uszályt rátakodott ki a zsíp felett és azon az éjjelen vontatták el, amidőn a lopás történt. Az uszály személyzet ellen megindult az eljárás.

— **Topolai hírek.** Karikó Anna 18 éves gyengeelméjű leányt a községi rendőrség a leány anyja kérésére őrizetbe vette. Dr. Sijacsics Sándor községi orvos végzi a megfigyeléseket és amennyiben a leány állapota nem javul, beutalják valamelyik állami elmegyógyintézetbe. Ugyancsak az elmebaj tünetei mutatkoznak Grünfeld Andor 32 éves topolai lakoson is, akinek bátyja jelentette a községi rendőrségen, hogy öccse otthon attól való félelmében, hogy előtte kígyók-bébkák kuszának, dühöng és semmivel sem lehet megnyugtatni. Grünfeldet rendőri fedezettel beszállították Szuboticára, hosszabb ideig tartó megfigyelésre. — A vasutalomás felé vezető főutcai csatorna bűnös elzárása tárgyában Ács Ferenc községi alelnök csütörtök délelőtti rendete el a csatorna megtisztítását és a pontos lelet felvételét. Csütörtökön reggel két napszámos kezdte meg a munkát és délre már több kocsi a való iszap és hulladék jelezte, hogy miért usztak a nyári záporok idején a legszegényebb negyed lakói és a főutcai kereskedők pincéi. Az eltávolított fatorlasz jó kocsirománnyra való keményfát és deszkát adott, a közvetlen mögéje épített téglatorlasz pedig mintegy háromszáz téglából épült. A munkások, amint a felgyülemlett nagytömegű iszapot eltávolítják, hozzálátnak a téglák kiszedéséhez is, hogy végre kilenc év után a csatorna nyílását teljesen kinyissák. A munkálatoknak egész napon át sok nézője akad, különösen a cigányutcaból, ami érthető is, hiszen az ott épült házakat minden nyári zápor derékig elöntötte.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** ígyünk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

— **Munkásházakat építenek Topolán.** Topoláról jelentik: A községi előjáróság a képviselőtestülettől már régebben kapott felhatalmazás alapján elhatározta tizenhat ingyenes munkáshely kimérését és kiosztását. A kimérési munkákat a községi építési bizottság végzi Ács Ferenc alelnök és Szokolay Lajos ácsmester bizottsági tag közreműködésével. A tizenhat házhely tulajdonosait a legközelebbi előjárósági ülésen jelölik ki és a határozatról a jelentkezőket azonnal értesítik. Hogy mennyi időn belül kötelesek a házhelyek új tulajdonosai házaikat felépíteni, arról még nem történt döntés, de a kiosztás alkalmával erről is határoz az előjáróság.

Fogfájásnál, fejfájásnál, neuralgiánál és migrénél tegyen egy kísérletet

„KAFELIN“ tablettával
Kérje a legközelebbi gyógyszerárban.

Reg. S. p. br. 734 od 29. X. 1937.

— **Sztáribecsei hírek.** A sztáribecsei Aeró Klub már régebben elhatározta, hogy a községben modern sportrepülőteret létesít. Az egyesület vezetősége a napokban ülést tartott Suput Velizár nyugalmazott repülő alezredes elnökletével. Az ülésen az elnök bejelentette, hogy a kiszemelt területet Notárus Kraszoje, az ármentesítő társulat igazgató főmérnöke felmérte és a repülőter építését rövidesen megkezdik. — A szubotici munkásbiztosító pénztár sztáribecsei fiókja értesíti a munkaadókat, hogy az esedékes járulékokat nyolc napon belül fizessék be. A pénzbeszedő a jövőben nem látogatja meg többibben a munkaadókat, hogy a járulékot kifizessék. Az első látogatás alkalmával kikézbentí a fizetési meghagyást, nyolc nap mulva az intést s újabb nyolc nap letelte után foglalást eszközöl. A hivatal végrehajtási osztálya a foglalási jegyzőkönyv kikézbentése után azonnal elrendeli az árverést. A pénzbeszedő minden időben köteles átvenni a hátralékot, azonban csak a teljes összeget. — A sztáribecsei iparos és kereskedői tanonc iskolába a beiratások megkezdődtek. Az iskolába be kell iratni a női tanoncokat is, ugyancsak be kell iratni a fiukat és lányokat, akiket a munkaadók kifutók gyanánt alkalmaztak.

— **Felaru utazás Budapestre és vissza,** egy a jugoszláv, mint pedig a magyar vasutakon az Őszi Vásár alkalmából. Ingyenes magyar vizumokat a beográdi magyar követség és a zágrébi magyar főkonzulátus adnak ki azoknak, akik jugoszláv utlevéllel rendelkeznek. Ez alkalommal kezelési díj címen 34 dinár, vásárigazolvány fejében 60 dinár és visszaküldési portó küldendő be. Kedvezményes beutazás 1940 augusztus 26-tól szeptember 16-ig, visszautazás 1940 szeptember 5-től szeptember 26-ig eszközölhető. A tartózkodási engedélyt Budapesten ingyenesen adják ki, indokolt esetekben hosszabb időre is.

... Igen, de az **Jabol** terpentines

— **Csonoplyai hírek.** Müller Gergelyné 59 éves csonoplyai asszony háza padlásán felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Tettét valószínűleg súlyos idegbaja miatt követte el. — Csonoplya határában az átlagos termés 7 mázsa volt holdanként. — Galacz Mátyásné halálzási ügyében még folyik a hivatalos eljárás. Galacznét — mint jelentettük — Petkovics Antal szállításán a kutban halva találták.

□ **Jó német dohánytermésre van kilátás.** A német dohánytermés ebben az évben mennyiségileg és minőségileg egyaránt kiválóan ígérkezik. A dohányszüret egy részét már be is takarították.

A PETROVGRÁDI ARVIZKÁROSULTAK ÉPÍTŐANYAG HELYETT KESZPÉNZSEGÉLYT KÉRNEK:

Mikor az embernek semmire se futja Jól jön egy kis téglá s a malter se kutya.

Mert annak idején így épült fel Tápé De a fene tudja mégis jobb a ká-pé.

SANYARU VENDEL

Az ősi szmederevői várban jövőre szabadtéri játékokat rendeznek

A „Brankovics György” című operát adják elő

Beográdból jelentik: Már hetek óta tárgyalások folynak arravonatközön, hogy a szmederevői várban szabadtéri színházat létesítsenek. A szmederevői várat — mint ismeretes — Brankovics György szerb deszpota, Hunyadi János kortársa építette a Duna partjára.

A középkori várépítés remekét jelentő várfalak és tornyok nagy része még ma is épségben áll Szmederevo mellett

és a dunai hajókirándulás egyik érdekességét jelenti.

Tegnap Beográdból szakkbizottság szállt a helyszínre, amely bizottságnak tagja volt többek között dr. János Vója, a rádiótársaság igazgatója, Matacsics Lovro, a beográdi opera igazgatója és dr. Hetzel Erich, a beográdi Nemzeti Színház főrendezője.

A bizottság megállapította, hogy a régi vár kiválóan alkalmas szabadtéri játékok rendezésére.

Ki is jelöltek egy festői torony-csoportozatot, amely majd a színpad háttéréül szolgál.

Matacsics Lovro kijelentette az újságíróknak, hogy a szmederevői vár Európában egyik legszebb, legfestőibb régi váromja és szinte önként kínálkozik ünnepi játékok tartására. A szabadtéri előadásokat jövő nyáron kezdik meg. Elsőnek a Brankovics György című operát mutatják be, amely cselekményének nagy része a várban játszódik le.

Kérelem a szombori olvasókhoz.

A szombori Magyar Közművelődési Egyesület a nyári szünet után ismét megkezdte jól bevált tanfolyamait. Az idén különös súlyt kíván fektetni a magyar írástudatlanok s a magyarul írni-olvasni nem tudó magyarok oktatására. Ezek felkutatása azonban nehéz feladat. A tanfolyam hírlapi meghirdetése semmi eredményt nem hoz, mert épp azok, akiket illet, elolvasni a hirdetményt nem tudják. A magyar újságolvasó közönséget kérjük tehát, hogy siessen segítségünkre. Nem kérünk sokat, csak annyit, hogy vegye számba minden olvasó közvetlen környezetét, ösmérsői sorát s akikről megállapítja, hogy analfabéták, vagy magyarul írni, olvasni nem tudnak, hívja fel azoknak figyelmét tanfolyamunkra, de egyben jelentse is be szóval vagy írásban az illetők címét vagy e lap szerkesztőségében, vagy pedig hétfőn, szerdán, szombaton délután 5-7 óra között a könyvtárórák alatt könyvtárosunknak a Magyar Olvasókörben. Reméljük, hogy az olvasók méltányolják törekvésünket és segítenek bennünket a magyar analfabéták felkutatásában.

Horváth János Frankfurtban.

A frankfurti színházak főintendánsa, Hans Meissner, akit a budapesti közönség főleg a Margit-szigeti Tell Vilmos-előadásokról ismer, Horváth Jánost, a külföldön is megbecsült magyar rendezőt meghívta Frankfurtba. A magyar színészek vendégszereplése alkalmával Horváth János »Cigánybáró« és »Az ember tragédiája« előadásait rendezzi.

ZENE FILM SZÍNHÁZ MŰVELŐDÉS MŰVESZET IRODALOM

Ma este a Csárdás bemutatója a noviszádi Polgári Magyar Daloskörben

Ma, szombaton este kivételes színházi élményben lesz része a noviszádi magyar közönségnek. Mint ismeretes, ma látogat el Noviszádra a szubotici Magyar Olvasókör népszerű együttese, hogy a Polgári Magyar Daloskör színpadán előadja a Csárdás című nagyoperettet.

Az előadás elsőrangúnak ígérkezik, mert a szubotici műkedvelőegyesület legjobbjai szereplőivel Noviszádra. Szuboticián a Csárdás kilenczserment és a közönség mind a kilenczserment zsufozását megtöltötte a Magyar Olvasókör nagy színháztermét. Bizonyos, hogy Noviszádon úgy a mai, mint a holnapi előadás telt nézőtérrel.

előtt folyik le. Holnap, vasárnap szintén esti előadásban kerül színre a Daloskörben a Csárdás.

Az izig-vérig magyar operett főbb szereplői a következők: Weisz Magda, Raczkó Ilus, Garay Béla, Vincze Mihály, Keresztesi Sándor, Jandek Ferenc, Balázs Janka és Kóhalmy Pál.

A két előadás iránt megnyilvánuló nagyfokú érdeklődésre jellemző, hogy a jegyek tekintélyes része már elővételben elkel. Elővételezni jegyeket az Ábrahám-féle könyvkereskedésben és a Daloskörben lehet.

Mindkét előadás után táncmulatság lesz.

Huszesztendős a petrovgrádi magyar műkedvelő színjátszás

Megünneplik a jubileumot

Petrovgrádról jelentik. A Magyar Közművelődési Egyesület rendezőbizottsága Juhász Ferenc elnökletével értekezletet tartott, amelyen jelentős esemény megünnepléséről volt szó. Az idén lett ugyanis az intézményes petrovgrádi magyar műkedvelés husz éves.

A petrovgrádi magyar műkedvelők színháza óriási munkát végzett. Nemcsak hogy szereplőket nevelt, hanem előadási stílust teremtett és közönséget hódított. Az intézményes magyar műkedvelő színházat az 1920-ban megalakult Ady Társaság létesítette és vezetésével Juhász Ferencet, mint igazgatót és művészeti tanácsadót, Nyárai Rezsőt, mint rendezőt és Láng Im-

rét, mint karmestert bizta meg. A színház még abban az évben megkezdte működését és rövid időn belül kitűnő előadásaival óriási népszerűsége telt szert. A kitűnő szakemberek kezében lévő vezetés, kiképzés, zenei oktatás csodát tett: kitűnő műkedvelő gárdát nevelt, amely elérte a hivatásos színészek színvonalát és a közönséget a színház szeretetére nevelte olyannyira, hogy az Ady Társaság színháza mindig táblás ház előtt játszott.

Az Ady Társaságnak kényszerű feloszlása után a színház együttese »Műkedvelők Színháza« címen maradt együtt, majd később a Magyar Közművelődési Egyesület munkájába kapcsolódott be, irányítása a régi

A legújabb divat

KÖRÖM-É- BLUZ, ZÖLD SZOKNYÁVAL, SPORTSAPKÁVAL ÉS RÁVARRT SÁLLAL

kezekben maradt, de intézményi voltát elveszítette. Működése azonban a vezetőség azonosságára révén maig megszakítás nélkül.

Ezt a nevezetes kulturjubileumot akarja most megünnepleni a Magyar Közművelődési Egyesület, amikor rendező bizottsága utján

jubiláris előadás tervez a színház elsőnek bemutatott darabjából

és egyik nagy sikert aratott drámájából. A színházi bemutatókat megelőzően kulturális előadás lesz, amelyen a színház történetét fogják ismertetni, személyi ügyeit, programját, szóval mindazt, amit husz év munkája jelentett. Ezt az előadást a régi, bemutatott darabokból vett énekes-táncos jelenetek, dalok, jelenetek tarkítják, legnagyobb részben azokkal a szereplőkkel, akik annak idején az ősbemutatókon szerepeltek. A program gyakorlati megvalósításával a M. K. E. rendező bizottsága megbizta elnökét, Juhász Ferencet, dr. Borsódi Lajost és Nagy Lászlót.

A jubileummal kapcsolatban elfogadta a bizottság azt a javaslatot is, hogy az intézménynek nagy érdemeiket szerzett rendezőjét, Nyárai Rezsőt, aki ezt a tiszteletet husz éven át töltötte be és sok művészi élményben részesítette a közönséget, megjutalmazza. A bizottság a színház barátaihoz és a magyar közönséghez fordul, hogy tegye lehetővé ennek a megtisztelésnek minél nagyobb és impozánsabb módon való megvalósítását.

A jubiláris előadás sorozat alkalmával a rendezőség a petrovgrádi műkedvelői színház emléktárgyaiból kiállítást is rendez.

Cserkészmulatság lesz holnap Bajmokon. A bajmoki Cserkészek szeptember hó 1-én este a »Kulity«-féle vendéglőben táncmulatságot rendeznek.

A szombori MK hírei. A szombori Magyar Közművelődési Egyesület kölcsönkönyvtára minden hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 5-7 óra között ingyenesen áll tagjaink rendelkezésére. Bővebb felvilágosítással a könyvtárórák alatt a könyvtáros szolgál. — Szeptemberben ismét megkezdjük magyar irodalmi kurzusunkat és az iparos és kereskedő ifjak továbbképző kurzusát. Ez utóbbin a könyvvitel, levelezés, számtan a geometriával és kalkulációval, valamint a jogi ismeretek kerülnek előadásra legalább is a mestervizsgák anyagának megfelelő terjedelemben. Az összes tanfolyamok ingyenesek. Jelentkezni lehet egész nap a Magyar Olvasókör gondnokánál, vagy a fentjelzett könyvtárórák alatt az egyesületi könyvtárosnál. A tanfolyamok elkezdéséről az érdeklődőket külön értesítjük.

RELATIVITÁS

Beteg: Hallottam doktor ur, hogy a vakbél voltaképpen teljesen fölösleges az emberi szervezetben. Ép olyan jól megélhetnének nélküle.

Orvos: Maguk páciensek igen, de mi sebészek nem.

Sikeresen befejezték

**a régi német és osztrák hitelé-
zésekre vonatkozó jogszlá-
vényt tárgyalásokat**

Dubrovnikból jelentik: A Dubrovnikban tárgyaló jogszláv és német gazdasági bizottság sikeresen fejezte be munkáját és valamennyi idevonatkozó jegyzőkönyvet aláírták.

A két bizottság a világháború előtti német és osztrák kölcsönök visszatérítéséről tárgyalt, azokról a kölcsönökről, amelyeket az akkori Németország és Ausztria nyújtott Szerbiának.

Összesen 50 ilyen ügyet tárgyalt le a két küldöttség és ezért huzódott az ügy elintézése ilyen sokáig. A beográdi Politika közlése szerint

a tárgyalásokat Jugoszláviára nézve kedvezően fejezték be.

A jegyzőkönyvek aláírása után a két delegáció banketten vett részt a városi kávéházban.

Létrejött a jugoszláv-török gyapotegyezmény. Beogradban hetek óta folytatók a tárgyalásokat a jugoszláv és török érdekeltségek között gyapotszállításra vonatkozóan. A tárgyalások most fejeződtek be és aláírták a szerződést, amely szerint Törökország az év végéig hárommillió kiló gyapotot szállít Jugoszláviának. A gyapotot dollárralutában fizetik kilonként 39-51.50 centért. Jugoszlávia évi gyapot szükséglete 2500 vagonra rug, ebből az ország déli részének termelői fedeznek mindössze 36 és fél vagon, a többi külföldről kell behozni.

KÖZGAZDASÁG

A magyar-német mezőgazdasági kapcsolatok fejlesztése

Gróf Teleki Mihály na ysikerü németországi tárgyalásai

Budapestről jelentik: Az egész magyar politikai és mezőgazdasági élet nagy várakozással és megerokonszennvel kíserte vitéz gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter nagyjelentőségű németországi útját. A földművelésügyi miniszter, aki oly sokszor adta tanujelét ügybuzgalmának s oly fáradhatatlan képviselője és szószólója a magyar agrárérdekeknek,

ezúttal is nagy sikerrel oldotta meg vállalt feladatát.

Németországi útja az egész vonalon konkrét eredményeket hozott, nagyban hozzájárult a szívélyesbaráti kapcsolatok elmélyítéséhez, amelyek a német és a magyar politikai és gazdasági élet között eddig is fennállottak.

A földművelésügyi miniszternek Németországban alkalma volt megtekinteni a gigászi munkát, amelyet a hatalmas német birodalom termelésének fokozására és a mezőgazdaság színvonalának emelésére kifejt. A magyar erőfeszítések párhuzamosan haladnak ezzel a nagyszerű alkotómunkával és mint ahogyan vitéz gróf Teleki Mihály Németországban tett nyilatkozatában kifejtette, a munkálatok, amelyek Magyarországra a termőtalaj feljavítására és a termelési rendszer modernizálására hatalmas áldozatok árán megindított,

nem lehetnek közömbösek Németország számára sem.

»Németországnak megvannak a maga különleges szükségletei — mondotta a Völkischer Beobachter tudósítójának vitéz gróf Teleki Mihály — és mi igyekszünk főleg az olajtermékek, takarmány, vaj és más zsiradékok kivitelét fokozni. Németországi látogatásom alkalmat adott arra, hogy a birodalmi közlelemzési és mezőgazdasági miniszterrel folytatott beszélgetések során ezeket a kérdéseket megvitassam. Ha mi nagymértékben folytatunk talajjavítást, ha rendszeresen foglalkozunk a földművesek oktatásával, ezze mindinkább megfelelő félé válnak a magyar-német mezőgazdasági kapcsolatok szempontjából.«

Hogy német szakkörökben milyen rokonszennvel és milyen készséggel fogadták a magyar földművelésügyi miniszter németországi látogatását, arránéve jellemzőek azok a megbeszélések, amelyek a német és a magyar mezőgazdaság együttműködésének kimélyítése céljából folytattak és melyek konkrét eredményeként megegyeztek abban, hogy rövidesen megindulnak a szakértői tárgyalások e fokozottabb kooperáció módozatairól.

Politikai szempontból is nagy érték a földművelésügyi miniszter németországi látogatása,

amely hangsúlyozta az együttérzést, amellyel a magyar közvélemény Németország harcát kíséri az újjászülető Európáért.

»Magyarország — mondotta nyilatkozatában gróf Teleki Mihály — kezdettől fogva a tengelybarátja volt és jól látja a feladatok, melyek az új Európában reáharúlnak. Magyarország mint minden más téren, a számára oly fontos mezőgazdasági téren is, az új Európa céljaihoz alkalmazkodik.«

A rendkívül meleg kommentárok, amelyekkel a német sajtó gróf Teleki Mihály németországi látogatását és eredményeit kísérte, élénken igazolják, hogy a földművelésügyi miniszter az ország nagy hasznára töltötte be küldetését és méltán fogadhatta a magyar közvélemény meleg ünneplését a jólvégzett munka felemelő tudatában.

50 éves a Köln-Rottweil-i löporgyár. A Köln-Rottweiler Pulverfabrik, amely 1926-ban az I G Farbenindustrie kezelésébe ment át, ezen a nyáron ünnepli alapítása 50. esztendejét. Világhírnevét a prizmaszerű, barna löpor és a füstnélküli puskepor felfedezésének köszönhetette; az utóbbi tette lehetővé a kiséblő puskek alkalmazását. Ez a gyár szálította 1914-ben a német hadsereg puskeporszükségletének 75 százalékát. A világháború után a Köln-Rottweil-i üzemet állították műselyemgyártásra. Ujabb nagyhorderejű találmány szüetett benne: itt fedezték fel a Vistra nevű műrostanyagot (Zellwolle). Ez a találmány függetlenítette Németországot a textiliák terén a külföldi behozattól.

A kíséretében lévő banditának megparancsolta, hogy kufassa át a hálószobát s ha véletlenül ott rejtőzik szekrényben, vagy ágy alatt a grófnő, fojtsa beléje a lelkét irgalmatlanul, vagy durransa le, ha ellentáll.

A kutatás eredménytelenül végződött: a grófnő nem volt sehoh.

— Meg kell keresnünk a vén dögöt, — mondotta fogcsikorgatva Mallóry — hiszen még nagyobb galibát is csinálhat!

Micire gondolt s átkozta a világot, hogy amikor ott várja — hite szerint — a szép, fiatal teremtes szerelmes megadásával: öneki egy meggabalyodott vén boszorkány után kell szaladgálnia.

Elővette revolverét s eltökélte, hogy ott rögtön lepuffantja a grófnőt, ahol előtalálja.

De hát hol lehet?

A kíséretében lévő zsványval együtt bejárta az egész emeletet, kinyitottak minden szekrényt, berugtak minden kamraajtót, még a bezárt pad'ásaitót is megzörgettek: Reims grófnőnek még csak nyomára sem akadtak.

Lementek a földszintre, átkutattak ott is minden helyiséget: mindhiába.

A portáslakásban aludt a szakácsnő, azt fölzargatták, kérdőre vonták: eredménytelenül.

Nem találták a grófnőt a kitömött ebek és kakaduk között sem.

A kapu zárva volt: az örült nem távozhatott az épületből.

— Itt kell lennie a házban, — tombolt a báró veszett haragjával.

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

»A bűnösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

(155)

ban. — Biztosan lement a pincébe. Utána!

Lenyargáltak az első mélységbe, ahol a török folyosót elzáró ajtó előtt ott aludtak az örült kirendelt haramiák.

A báró esztelen dühében közéjük lött, hogy fölébressze őket.

A golyó embert nem talált, de a nagy, siket dördülésre talpra ugráltak a zsványok.

— Hát ti alszotok, bitangok? — ordította a báró. — Hol a grófnő? Erre jött?

De hát tudhatták is azt azok, amikor aludtak, mint a hajóágyú. Most meg, hogy a gazdájuk föl-zavarta őket, azt se tudták, hogy bü-e vagy bá.

A báró most megparancsolta az embereinek, hogy szédjenek szét az első mélységben s keressék meg a grófnőt s bármi módon tegyék ártalmatlanná.

Ó maga visszaindult a konzulátusi épületbe, hogy ott bejárja Praczek feleségét.

Itt fogadta aztán hatalmas meglepetés!

Az örült, amikor az örzésére kirendelt, alvó banditát agyonlötötte s így ujta szabadnak érezte magát: az öltözön át a kis folyosóba lépett, amely a titkos átjáróhoz vezetett.

Nyitva találván a rejtékajtót, nyomban átsétett a másik házba, a konzul lakásába.

Az első emeleten a bástyasétányra néző iakosztályt bolyongta be először, ugyanakkor, amikor a konzul átrohant a másik épületbe.

Ezért nem találták meg a Reims grófnő által lakott Karnek-házban.

Amíg a báró és emberei mindenfelé hiába keresték Elizt vagy mint ők hitték, a megháborodott Reims grófnőt, az örült előrehaladva a szobák során, végre a dohányszoba nyitott, ahol Mici tartózkodott, Paoló társaságában.

Az olasz éppen befejezte a pófékelést és zsebébe csusztatta a

kialudt pipát, amikor a tébolyult belépett a helyiségbe.

— Hát ez miféle förtelmes vén banya? — döbbsent meg Paoló, amikor a véresfejű, kormosarcu, csapzott ruhájú örült betébolygott a szobába.

Mici fölszólt s megrettenve huzódott vissza a réma'ak láttára: elbujt a Paoló háta mögé.

— Na mi az, öreganyám? — szólt rá Paoló a kísérteties külsejű néemberre, amikor az, Micire bámulva, lassan közeledett.

Az örült ügyet se vetett az olaszra s szeméit hunyorgatva bámult Micire.

A leányon még mindig rajta volt a téli bunda, de kigombolta s így szabaddá vált a csupasznak.

A nyakán vékony aranyláncan amulett csüngött, amelyet még édesanyjától kapott, csecsemő korában.

Ezt az amulettet bámulta az örült, mintha az megbabonázta volna.

Rikácsoló hangon megszólalt, piszkos és véres csontujjával fenyegetően mutatva az ékszerre:

— Ezt az amulettet tölem lopod! Add rögtön vissza!

Mici még jobban elbujt Paoló mögé, aki elállta az örült előt az utat.

De Elizen hirtelen változás ment végbe sírni kezdett és panaszos hangon könyörgött:

— Adjátok vissza az amulettet! Anyámtól kaptam, még Berlinben! Adjátok vissza a szegény Eliznek!

CSÖKKENTIK A HUSTALAN NAPOKAT?

Beográdból jelentik: Beavatott helyről nyert értesülés szerint a hustalan napok számát rövidesen csökkentik. Jelenleg szerda, csütörtök és péntek a hustalan nap, a Horvát bánóságban azonban most is csak két napon, szerdán és pénteken tilos a hus fogyasztása.

Az illetékes hatóságok most arra készülnek, hogy az egész ország területére két hustalan napot irjanak elő.

Egységesen a csütörtököt és pénteket jelölik ki hustalan napnak

és ezzel hosszú időre rendeznék ez a kérdést.

»»»»»*«««««

□ A gazdasági élet szakszervezeti alapon való irányítása. Beográdból jelentik: A kormány a gazdasági életnek szakszervezeti alapon való rendezésére készül. Az első kötelező szindikátusok a bőr, vas, szövő, kémiai és faipart foglalják magukban.

□ Emelik a munkadíjat a topolai szabók. A topolai szabómesterek ipartestületi alosztálya Kovács József elnökletével megtartott értekezletén elhatározta, hogy az egyre dráguló megélhetési viszonyokra való tekintettel a munkadíjakat megfelelő arányban felemelik. Az áremelés természetesen a kidolgozás és a munka minősége szerint változik és az olcsóbb ruhákat csak elenyészően kis mértékben érinti. A szabómesterek méltányos áremelését a közszükségleti cikkek drágulása és a munkában elhasznált anyag aránytalan megrágulása magyarázza.

Petróleumlámpa helyett karbidlámpa

A kormány a petróleumfogyasztás korlátozására készül

Beográdból jelentik: A Jug. Kurir című közgazdasági könyvkiadó értesülése szerint a kormány szakértői a petróleumfogyasztás csökkentésének lehetőségeit tanulmányozzák. A szakértők figyelmébe a petróleumlámpák fogyasztása felé irányul, miután Jugoszlávia elégtelen villanyhálózata miatt a lakosság rendkívül nagy mennyiségben használ petróleumot világítás céljára.

A szakértők szerint a petróleummal való világítást teljesen meg lehet szüntetni és helyette karbidlámpa használható.

Jugoszlávia igen nagymennyiségű kalciumásvánnyal rendelkezik, amelyből a karbidot állítják elő, ezért teljesen indokoltnak tartják, hogy

a külföldről behozott és valutáért vásárolt petróleum helyett belföldi termelésű karbidot égeszenek.

Valószínű, hogy a kormány már szeptemberben megtiltja a petróleumnak világításra való felhasználását. Ebben az esetben az egész ország területért egységes, könnyen kezelhető karbidlámpákat készítenek.

□ Ma nyílik meg a lyublyanai nagyvásár. Az ez év júniusról elhalasztott lyublyanai nagyvásárt ma, augusztus 31-én nyitják meg ünnepléses külsőségek között. A vásár augusztus 9-ig tart, amely idő alatt a vidéki érdeklődők 50 százalékos vasuti kedvezményrel utazhatnak Lyublyanába. A kiindulási állomáson 2 dinárért sárga vasuti igazolványt és teljes vasuti jegyet kell vásárolni. Lyublyanába való érkezéskor a vasuti jegyet nem szabad átadni a pályaudvar portásának, hanem meg kell őrizni, mert ugyanaz érvényes visszafelé is. Csupán annyi az utas teendője, hogy a sárga vasuti igazolványt a vásár területén lebegyezteti. A vásár kiállítási anyaga egyébként rendkívül gazdag gyáripari, kisipari és háziipari cikkekben, mezőgazdasági és állattenyésztési stb. cikkekben. A vásár tartama idején Lyublyanában igen érdekes színházi és sport estemények lesznek.

□ Zagrebban emelik a husárakat. Zagreből jelentik: A horvát báni hivatal megengedte a zágrecbi mészárosoknak és henteseknek, hogy a husárakat különként két dinárért emeljék. Hamarosan várható a többi élelmiszerárak emelése is.

□ HOGYAN KEZELJÜK A VIRÁGVÁZÁT? A szoba díszítésére használt virágokat mindig olyan vázába tegyük, amelyben a virág szára kényelmesen elfér és nem érinti a váza alját. Azonkívül vigyázni kell arra, hogy sohase zsufoljunk sok virágot egy vázába. A vízbe kevés sót, vagy timsót kell tenni és ezt mindennap felöntjük. A hervadni kezdő virág szárából a víz alatt kell levágni egy keveset. A vázát naponta mossuk ki alaposan, hogy a bomlási termékeket eltávolítsuk belőle. Megleg helyre sohase állítsuk a vázát és a virágokat naponta permetezzük, mert így tovább lélegzenek a porosokon keresztül és hosszabb ideig élnek.

— A zágrecbi nagyvásár megnyitása. A zágrecbi nagyvásárt ma nyitják meg a polgári és katonai hatóságok részvételével. A nagyvásár látogatói vasuti kedvezményt kaphatnak nemcsak a jugoszláv, hanem a magyar, bolgár, olasz, cseh-morva, francia, román, szlovák és török vasutakon is. A vásár kiállítási anyaga olyan nagy, hogy mindenki kielégít, emellett érdekes attrakciók szórakoztatják a vendégeket.

□ Béremeléssel végződött a noviszádi szobafestő munkások sztrájkja. Ismeretes, hogy a noviszádi szobafestő munkások sztrájkja léptek, mert munkaadók béremelésre vonatkozó követeléseiket nem teljesítették. Két hetes sztrájk után a mesterek és alkalmazottak között sikerült meg egyezést kötni olyképpen, hogy a munkásoknak béremelést adtak. A felemelt órabérek a következők: 1 éves segéd 4 dinár, 1—3 éves segéd 6 dinár, 3—5 éves 6.50 dinár és 5 évesnél régebb segéd 7.50 dinár. A munkavezető 8 dinárt kap óránként. Ez a béremelés átlag 25 százalékosnak felel meg.

□ Elpusztíthatatlan gramofontűk. A lipcsei ősi vásár újdonságai között nagy feltűnést keltett az új típusú gramofontű, amelynek hegye használat közben nem hogy kopnik, hanem ellenkezőleg, egyre élesebb lesz. A találmány révén körülbelül ezer hanglemezt tücsere nélkül lehet lejátszani.

□ Hány érvényes bankjegy és pénzérme van forgalomban Németországban. A Német Birodalomban jelenleg az 1 pfennigestől az 5 márkásig 35 különböző pénzérme és az 1 márkástól az 1000 márkás bankóig 17 különböző bankjegy van használatban. A jelenleg érvényes német ére- és papírpénzek teljes szériája elég tekintélyes összeget: 4066.53 márkát ér.

Mici fölfigyelt és rámeredt a tébolyultra.

— Ikertestvéremnek is ilyen volt, de azt már rég eltemették. — síránkozott tovább Eliz. — Adjatok vissza az ékszeremet!

Most már bizonyossá vált Mici előtt, hogy boldogtalan nagynénje áll előtte.

De még mielőtt szólhatott volna, iszonyu láрма és robaj hangzott föl a ház földszintjéről.

VIKTÓRIA

Mallory vadásza eljárt küldetésében az Angol királynőben: átadta Praczek gyűrűjét Viktóriának, azzal az üzenettel együtt, hogy az összes értékeket rakja táskába s a vadászt követve, hiszen az urához.

Amikor a vadászt az egyik kaffer szolgálta bebocsátotta s Beppó átadta a gyűrűt Viktóriának, a kaffer asszonytá mintha összerázkódott volna.

Kezével intett Beppónak, hogy várjon reá s aztán az egyik kafferhez odaszólva, azzal együtt a belső szobákba sietett, míg a másik az előszobában maradt, ahol Beppó várakozott.

Mintegy fél perc múlva újra főnyílt az ajtó s megjelent bundába öltözött Viktória s a vele volt kaffer nagy utazóböröndöket hordott ki asszonya után.

Föltűnt Beppónak, hogy a böröndök egyike-másika meg lehetőszen sulyosnak látszott ugyan, a kaffer mégis úgy emelgette őket, mintha pehellyel lettek volna megtöltve.

— Micsoda szálás, fekete óriások! — gondolta magában az olasz. — No, ezekkel sem szeretnék az erdőben találkozni!

Viktória egy szót sem szólt.

Intett a vadásznak s lesietett a hallba, majd az uccára, ahol tüstént beült egy fiákerbe.

brecht-uton át a Várba s megállt a konzulátus épüete előtt.

Beppó leugrott a bakról s becsöngetett.

Az uccán meglehetősen feltűnést keltett az egzotikus társaság: a tekintélyes külsejű, fekete arcú hölgy s a két kaffer óriás.

Megvárta, míg a kafferek lefordították a nagy ládákat, fölrakták egy másik kocsi s maguk is fölültek, aztán jelt adott az indulásra.

A két fiáker elrobogott, áthajtott a Lánchidon, majd az Al-

De legjobban magukra vonták a feketék Artur figyelmét, aki egyre nagyobb izgalom között, még mindig ott ögylgett le és föl az ucca másik oldalán s új híreket várt a palotából.

Odament a két kocsihoz s ér-

deklózással várta a fejleményeket. Annyival az első pillanatban tisztában volt, hogy a fekete hölgy Praczek felesége, a két óriás pedig a szolgálja.

Most pár pillanat alatt a következő mozgalmas jelenet játszódott le:

A portás a csöngetésre kikémlelt, majd meglátva Beppót, kaput nyitott.

Viktória belépett, utána Beppó s a portás be akarta mögöttük zárni a kaput.

A két kaffer azonban benyomta a kaput, beugrott a kapuboltozatba s egyikük a portást, másik a vadászt egyetlen ökölcsapással leütötte.

A két bandita csak elnyult a kövezeten.

A zajra a felső csarnokban örököző zsvány lesietett a lépcsőn, hogy megnézzze, mi történt a kapunál.

Az egyik kaffer a közeledő léptek zajára a lépcsőhöz osont s mikor az őt a kapualjba ért, a pusztá öklével azt is úgy fésbesújtotta, hogy rögtön eszméletlenül terült el a szőnyegen.

A kafferek most kiszaladtak az uccára s hönök alá, meg a kezükbe kapva a böröndöket, visszatértek Viktóriához, aki erre megindult a lépcső felé.

A kapu, améyet a kafferek csak behajtottak, újra megnyílt s Artur je'ent meg a szintéren.

(Folytatjuk)

Pesti posta

S P O R T

Rövid sport hírek

1. **»URIHÖLGY A JÓSLÓASZTAL-NÁL«.** Ahogy régebben sorra nyíltak a bridzsszalónok, »amatőr-kesztyűkészítőműhelyek«, zugespressiók és egyéb dolgozó uriaszony-üzemek, úgy keletkeznek mostanság a Lipót-városban a zugszódák. »Urihölgyek a jóslóasztalnál«... ez a legfrissebb üzlet. Számos hajdani vigszínházi páholybérlet hölgy fedezett fel magában váratlanul jóstehetséget, amit — szűk baráti körben — »önzetlenül« be is mutatnak. A Silbiger Boriskai reinkarnációk »a la Madame Tabouis« gombnyomásra transzba jönnek és jósólnak. Persze csak jót. Megmondta már Madách: Ki venne pénzért rideg valót?

2. **A KORMÁNYZÓ LEGKEDVESEBB VIRÁGA** az orchidea és a királyi várkertészetnek gyönyörű orchidea-tenyésztete van. Az orchidea-tenyésztésben nélkülözhetetlenek a speciális sphagnum (moha)-félék, amelyeket eddig Németországból szereztek be a kertészet vezetősége. A Németországból való import az utóbbi időkben igen körülményessé vált. Szerencsére azonban Visnya Aladár közlegi leánygimnáziumi tanár számos cikkben ismertette a Kőszeg körüli erdők növény és moharitkaságait. A cikkek alapján aztán az egyetemi növénykert vezetősége felhívta a várkertészet figyelmét a közlegi sphagnum-telepekre és néhány nappal ezelőtt Kőszegre érkezett Somogyi István, a királyi várkertészet főintézője, aki Visnya tanár irányítása mellett két szakra való sphagnumot gyűjtött össze a Kőszeg körüli erdőkben és boldogan hozta haza Budapestre. A kormányzó szobájából tehát ezután sem fog hiányozni az orchidea.

3. **A LEGFRISEBB PESTI PÓT-ANYAGGAL** az autóbuzson lehet találkozni. Ismeretes, hogy a különböző autóbuzsokat a Bszkrt a könnyebb kezelhetőség okából különböző színű szakaszjegyekkel jelölték meg. Uglátszik kevés a színes papír a székesfővárosi-nyomda raktárában, mert legutóbb a színes jegyek helyett egyszerű fehér papírra nyomott szakaszjegyeket használnak az autóbuzsokon. Viszont a rendszer azért nem szenved csorbát, tehát a Bszkrt rányomatta a fehér papírra, hogy tulajdonképpen milyen szint kellene mutatnia. Így van fehér papírra nyomott »narancsszínű«, »bar-na«, »vörös« és »sárga« szakaszjegy.

4. **A SZENT ISTVÁN-DIJ** eredménye hihetetlen fogadási nyereséghez juttatta a győztes Leányka gazdáját. A nagydíj összege harmincezer pengő volt, de a kanca tulajdonosa még tavaly, a ló első futásai alkalmával öt különböző bukmékernél 100—100 pengőt helyezett a Leányka győzelmére a másfél év múlva lejutásra kerülő Szent István-díjra. Az akkor még esélytelen két éves győzelmére százszoros pénzt ígérték a könyvesek, úgyhogy az idejében elhelyezett 500 pengő ötvenezer pengőt jövedelmezett a tulajdonosnak, aki természetesen a versenyre még külön is fogadta a lovat.

Remek formában vannak a finn atléták

A finn bajnokság eredményei

Szeptember a nagy nemzetközi atlétikai versenyek hónapja lesz. Szeptember 7. és 8-án Helsinkiben finn-svéd-német hármass viadalt rendeznek, amely kisebbfajta olimpiának is beillik. Szeptember 14-én Torinóban olasz-német, szeptember harmadik hetében Budapesten magyar- finn és negyedik hetében ugyancsak Budapesten magyar-német válogatott atlétikai verseny lesz.

A finn atléták, a nemrég lezajlott finn- orosz háború ellenére is hírnevükhöz méltó szerepet fognak játszani ezeken a versenyeken, a most lebonyolított finn bajnokság eredményei ismét »békebeli« jók.

100 m: 1. Kronqvist 10.9 — 800 m: 1. Kainlauri 1:57.8. 2. Vallikari 1:58. 3. Björklöf 1:58.4. — 200 m gát: 1. Storskrubb 24.4. — 300 m akadály: 1. Pekuri 9:17.6. 2. K. Tuominen 9:20.3. 3. Lindblad 9:24.8. — Magasugrás: 1. Nicklén 190. 2. Perae Sa'o 190. 3. Ursin 185. — Kalapácsvetés: 1. Vehriäe 54.29. 2. Hannula 51.99. 3. Heino 51.25.

200 m: 1. Tammisto 22.1. 2. Kronqvist 22.2. 3. Högnæs 22.5. — 5000 m: 1. V. Tuominen 14:31.8. 2. Maeki 14:32. 3. M. Jaervinen 14:33.8. — 400 m gát: 1. Storskrubb 53.8. 2. Virta 54.4. 3. Fabricius 56.4. — Távollugrás: 1. Lindberg 703. 2. Luoma 698. 3. Sonck 696. — Súlylökés: 1. Baerlund 14.84. 2. Kuntti 14.61. 3. Lehtinen 14.55. — Maraton: 1. Muinonen 2:40:53.8. 2. Tarkkainen 2:44:48.4. 3. Lahti 2:46:32. 400 m: 1. Tontteri 50.4. 2. Arniäle 50.6. 3. Merisavo 50.8. — 1500 m: 1. Sarkama 3:56. 2. Salovaara 3:59.8. 3. Joutselahti 4:01. 10.000 m: 1. Maeki 30:39.4. 2. Heinström 30:50.8. 3. Strömbaeck 30:52. — 110 m gát: 1. Juss'la 15. 2. Suvivuo 15.3. 3. Fabricius 15.6. — Rudugrás: 1. Reinikka 410. 2. Lachdesmaeki 410. 3. Kairento és Korpela 330. — Hármassugrás: 1. Norén 15.00. 2. Rajasaari 14.94. 3. Iiovaara 14.53. — Gerelyhajítás: 1. Jaervinen 74.24. 2. Nikonen 73.18. 3. Mikkola 70.04. — Diszkoszvetés: 1. Haenninen 45.95. 2. Mentula 44.35. 3. Backnaes 43.63.

TENISZ

A müncheni német-magyar válogatott versenyre a németek a következő csapatot jelölték: Henkel, Koch, Göpfert és Metaxa. Magyar körökben legalább 3:2, de esetleg 4:1 arányú magyar győzelemmel számolnak.

A Szovjetunió bajnokságát most rendezték meg Moszkvában. Férfi egyseben a lengbergi Hebdra győzött, aki a múlt évben még Lengyelország válogatott csapatának tagja volt.

Magyarország ifjúsági bajnokságát Katona (UTE) nyerte meg, a döntőben Katona 6:2, 6:1 arányban győzött klubtársra, Fehér ellen.

Puncsec Franya haragszik a Horvát Szövetségre, mert a gödöllői és szlovákiai versenyeken, amelyeket a Szövetség kötött le, nagyon rossz anyagi feltételeket kaptak a jugoszláv játékosok. Puncsec azt állítja, hogy Gödöllőn azért kapott ki a romanonitól, mert ideges volt a zagrebi szövetségi urak viselkedése miatt.

A lyublyanai Illiria ma és holnap rendez meg Lyublyanában Szlovénia ideai bajnokságát. A verseny tiszteletbeli nőkei dr. Markó Natlacszen bán és Jure Adlesics lyublyanai városel-nök.

A SZUBOTICAI II. OSZTÁLY BAJNOKSÁGA

1. Spárta	1	1	0	0	3:0	2
2. Szrbobráni SK	1	1	0	0	5:1	2
3. Viktoria	1	1	0	0	5:3	2
4. Bela Zvezda	0	0	0	0	0:0	0
5. Gragyanszki	0	0	0	0	0:0	0
6. Krivaja	0	0	0	0	0:0	0
7. Szloga	1	0	0	1	3:5	0
8. Jugoszlávia	1	0	0	1	1:5	0
9. TANK	1	0	0	1	0:3	0

HOLNAP FÉLKILENCKOR INDUL A NAK-AUTÓBUSZ

A NAK vasárnap játssza első őszi bajnoki mérkőzését a Mácsva ellen. A kékfehér csapat autóbuzson utazik Sá-bácsra s az autóbuzson szurkolók számára is van hely. Viteldij oda-vissza 30 d'nár. Indulás vasárnap reggel 1/29 órakor, visszatérés a mérkőzés után, a koraesti órákban. — Jelentkezni ma délig lehet Buchmüllernél (telefon 41-12) vagy Szuszedszki Jánosnál (te-telefon 32-69).

KUGLI HIREK

A noviszádi Heraklesz, mint már je-lentettük, vasárnap Kulán barátságos mérkőzést játszik a Jedinsztvo ellen. A noviszádi csapat holnap reggel a 4.07 órai vonattal a következő játéko-sokkal utazk Kulára: Meisl, Sikics, Gál, Kakukska, Gyurasevics, Sáfrány, Haasz, Resnyák, Kovács és Somogyi.

A SZUBOTICAI ALSÓVETSEG BAJNOKSÁGA

1. Első KK	18	13	0	5	3291:2951	26
2. Obrtnik	18	13	0	5	3249:3021	26
3. Zvezda	18	12	0	6	3011:2735	24
4. Szlávia	18	11	0	7	3136:2940	22
5. Napredak	18	9	1	8	2871:2818	19
6. Old-boy	18	9	1	8	2603:2603	19
5. Ip-dalárda	17	7	1	10	3002:3000	15
8. Zanatlia	18	5	1	12	2754:3034	11
9. AKD	18	5	0	13	2781:3101	10
10. Vojvodina	18	4	0	14	1580:2077	8

A JUGOSZLÁV USZÓK SZEGEDEN

Kösztner Henrik, a lyublyanai Illiria magyar uszó-edzője, a Nemzeti Sport tegnapi számában nagy cikket ír a jugoszláv uszósportról s ismerteti benne az 5 vezető jugoszláv egyesüle-tet (dubrovnikai Jug, szpliti Jadran, szusáki Viktoria, lyublyanai Illiria és Zágzebi PK). A közeljövőben Szegeden sorra kerülő magyar-jugoszláv válo-gatott versenyre Kösztner a következő-képen állítaná össze a jugoszláv együt-test:

Uszók: Curtini, Zsizsek, Pelhan és Zöhrer, vá tóban Curtini, Defilippis, Zsizsek és Balla.

Vizilabda: Mihavilovics — Giovanel-li, Szamardzsics — Grkinics — Ciga-novics, Polics és Staudinger.

Futball-eredmények

Petrovgrad: Borac—Bácska 10:1 (6:0), barátságos. A szubotikai liga-csapat tartalékosan állt fel. Góllö-vők: Csurcsin 4, Popov 3, Kirtyán-szki 2, Momirszki és Csuresin 1—1 (Borac) illetve Vidákovics (Bácska). Előmérkőzés: ZsAK—Borac 2:0 (0:0), ifjúsági.

Szrbobran: Szrbobráni SK II—Tu-riai SK 2:1 (1:0), barátságos, játé-k-vezető Szrgyanov.

Banyaluka Borac—Krajisnik 4:3 (2:1), barátságos.

Lóverseny Szomborban. A szubo-ticai lovaregylet vasárnap szeptem-ber 1 délután nagy lóversenyt ren-dez a szombori csoplyai réten. A lóversenyt nagy érdeklődés előzi meg.

Topolán új sportegylet van ala-kulóban. Az új egyesületet a hely-örség altisztjeinek irányításával számos sportkedvelő fiatal ember támogatja és ennek következtében már szeptember elsején, vasárnap délelőtt megtartják az alakuló közgyűlést is a topolai Orlics féle vendéglőben. Az egyesület neve Jugoszlávia lesz, tiszta piros egy-leti színnel. Az edzések a vasárna-pi sikeres megalakulás után a JAK pályán haladéktalanul megkezdőd-nek és ezirányban a szervezők már kérvénnyel fordultak a JAK vezetőségéhez.

Hivatalos NAK-közlemények. Az első csapat tagjai holnap reggel 8 órakor találkoznak a Tanurdszics-palota előtt: Mojzes, Lerc I, Kovács, Mathesz, Vinai, Fehér, Szénásy, Lerch II, Bódy, Thurzó, Bartha, tar-talék: Schneider. Csapatvezető Zó-lics. A felszerelést ma délután a pá-lyán nézzék át. — A B) csapat Sze-kicsen játszik, találkozás holnap dé-lután egy órakor a pályaudvaron: Erdős, Lukanics II, Ruman, Sov-lyanszki, Kazinczy, Kurucz II, Tóth, Rankovics, Kantardzsics, Lukanics I és Lakatos, tartalék Szilbáski és Fülöp, csapatvezető Siket. — Ki-szácsra a következő csapat utazik: Lukács, Pázmány, Szakács, Mókus, Nasincsanin, Bobák, Vukovics Will-ner, Schmidt, Tomcsányi és Hunya-di, tartalék Hegedüs, Sasek és Boge-sics, csapatvezető Csauth, találkozás holnap délután egy órakor a vasut-állomáson. — A vezetőség.

A Szerbia körüli kerékpáros ven-seny első szakaszán, a Beograd—Zvornik utvonalon Dragolyub Davi-dovics győzött, második Velykovics, harmadik Drlyacsics lett.

A Szerb Szövetség, mint megirtuk, szeptember 6-ra meghívta a magyar válogatott futbalcsapatot Beograd-ba. Az MLSZ most értesítette a Szerb Szövetséget, hogy a meghívást nem fogadhatja el, mert szeptember 8-án teljes bajnoki forduló van Ma-gyarországon.

A Ferencváros holnap az Elektro-mos ellen így áll fel: Csikós — Pol-gár, dr. Szoyka — Pósa, Sárosi III, Lázár — Biró II (Hámori), Sárosi dr, Finta, Kiszely, Gyetvay. A csa-társorban azért állt be ez a változás, mert Kalocsay dr. megsérült s csak 2 hét múlva játszhat.

A Bezdáni SE első őszi mérkőzésé-re, a Bajmoki AK ellen, így áll fel: Kovács — Kiss, Horváth II, Fejes, Vukovics II, Reiner — Ruff II, Odry I, Horváth III, Vukovics III és Od-ry II.

A Tiszai B) osztály sorsolása. A szubotikai alszövetség intézőbizottsá-ga kisorsolta a Tiszai B) osztály őszi mérkőzéseit. A sorsolás a következő: szeptember 8: Szloga (Sztárakanizsa) —Szlávia (Banatszkoarangelovó), Jedinsztvo (Krsztur)-Radnicski (Ada) szeptember 15: Radnicski—Szloga, Jedinsztvo—Borac (Martonos), szept-ember 22: Borac—Szloga, Szlávia—Radnicski, szeptember 29: Szlávia—Jedinsztvo, Radnicski—Borac, októ-ber 6: Szloga—Jedinsztvo, Borac—Szlávia.

Elit Kávéház

Noviszádon, a postával szemben
Még nagyobbítva, ujonnan modernül be-
rendezve szombaton, 24-én nyit meg.
Allandó artista program, elsőrendű ze-
nekar a kávéházban és a bárban

**Félarú utazás
Budapestre**

**és vissza
úgy a jugoszláv, mint a
magyar vasutakon!**

**INGYENES MAGYAR VIZUM UTA-
ZÁS ELŐTT SZERZENDŐ BE!**

Ajánlatos, hogy a Budapestre utazni kívánók utlevelüket az ingyenes víz-
zummal való ellátás céljából mielőbb a
beográdi m. kir. követség utlevélhiva-
talához, vagy a zágربی m. kir. konzul-
átushoz eljuttassák. Ez alkalommal
kezelési díj címén 34 dinár, vásáriga-
zolvány fejében 50 dinár és visszakül-
dési portó küldendő be.

Tartozkodási engedélyt Budapestben
ingyenesen adnak ki.

Kedvezményes beutazás Budapestre:
1940 augusztus 26-tól szeptember 16-ig.

Visszautazás: 1940 szeptember 5-től
szeptember 26-ig.

**AZ UTAZÁSHOZ JUGOSZLÁV
UTLEVEL SZÜKSÉGES**

A jugoszláv vasutakon a magyar
határig a vasútjegy teljes árát kell
megfizetni. A jegyet meg kell őrizni,
mert a visszautazás a jeggyel teljesen
ingyen eszközölhető. A magyar vas-
utakon úgy az oda, mint pedig a visz-
szautazás során félarú jegyet kell
váltani.

A budapesti Őszi Vásár 1940 szeptem-
ber 5-től szeptember 16-ig tartatik
meg.

A vásárlás céljaira dinárt kivinni
nem lehet. A vásárlásra szánt össze-
gek bármely jugoszláv felhatalmazott
pénztévezetné! helyezendők letétbe, s a
letétigazolványok alapján azok értéke
Budapestben pengőkben bocsáttatnak
rendelkezésre

A vásárigazolványokat a Vásár ide-
je alatt a Vásár területén le kell bé-
lyegeztetni.

A Vásárral kapcsolatban minden-
mű vasútjegy a Putnik, Fruska Gora
és Waggon Lits Utazási Irodáknál in-
gyenes magyar vizum és vásári iga-
zolványok a beográdi magyar követ-
ségen és a zágربی magyar konzulátu-
son, bővebb felvilágosítások a beo-
grádi Magyar Kereskedelmi megbí-
zottnál (tel.: 21863) és a Magyar Kül-
kereskedelmi Hivatal beográdi Kiren-
deltségénél (Njegusova 28/a, telefon
26-265) kaphatók. 2084

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetéknap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— di-
nár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnap
lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirde-
tési adó a hirdetőfelet terheli.

LEVELEZÉS

„Salva“ NÖVÉNYES
GŐZFÜRDŐ
ARCRA
Kapható minden szaküzletben!

ELADÓ

STRÁFKOCSI, kitűnő állapotban el-
adó. »Kalorija« Noviszád, Fruskogor-
szki put 17. 5006

UJ EMELETES, 4 komforos és 3
kisebb akással havi 4500 dinár jöve-
delmü bérház 750.000 dinárért eladó.
Egyedüli megbízott: »Ingatlanforgalmi
Iroda« Noviszád, Zscljeznicska 1. 5002

KIADÓ

NAGY ISTALLO, speditörnek alkal-
mas, szeptember 1-re kiadó. Noviszád,
Bitolyszka 24. 4983

KERESLET

CSEREKALYHA-FORMAZOKAT á-
llandó munkára felvesz Ókrész Sán-
dor cserekalyhás, Noviszád, Kr. Petra
II. 38. 4963

MEGBIZHATÓ cement- és műkö-
munkást keresek állandó munkára.
Schneider Adám, Sztári Futog. 4976

SZORGALMAS, egészséges, kontoly
lányt az összes házimunkák elvégzésé-
re és főzésre, aki szereti a gyermeke-
ket, azonnalra felvesz Mandil, Novi-
szád, Usztavszka 18/II. Feltételek meg-
tudhatók a »Royal« foto stúdióban
Noviszád, Trg Oszlobogyenya 2. 4993

DIÁKOT, három alsóosztályosat el-
vállal katolikus gyermektelen család
a város központjában, a gimnázium és
a polgári iskolák közvetlen közelében,
fürdőszobás egészséges lakásba. Novi-
szád, Mileticeva u. 35. 4917

BÉRHAZAT, újat vagy régit, kb.
600—700.000 dinárig keresek megvé-
telre Noviszádon. Ügynökök kizárva.
Cimeket a ház címének megjelölésé-
vel a kiadóhivatal továbbít. 4961

2—3 jó KÖMÜVES felvétetik Fodor
István kömüves mesternél. Novi-
szád, Jagics Vatroslava u. 36. Jelent-
kezés csak vasárnap délelőtt. 5012

DIÁKOT VAGY DIÁKLÁNYT tel-
jes ellátásra, fürdőszobás lakásban, vál-
lal uricsalád Noviszád központjában.
Cim a kiadóban. 4504

KERESEK megvételre 22 kalapácsos
»MÁVAG« darálót. Mándity Antal,
Bácsko Gradiste. 4969

FODRÁSZ vagy fodrásznő, jó mun-
kaerő felvétetik. Fizetés 300 dinártól
kezdve és teljes ellátás. Deli András,
Debelyacska. 4991

JÓKARBAN lévő használt borbély-
berendezést megvételre keresek. Pová-
zsán András borbély, Temerin. 5001

250.000 dinárral betársulnék közre-
működéssel, kimutathatóan jól jöve-
delmező üzletbe vagy vállalatba. Jeli-
ge: »Bízalom«. 5005

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CRÉM a legjobb és
legelterjedtebb nappali krém. Kicsi 14
din. nagy 20 din. éjjeli 15 din. Apoteka
Küchler, Vrsac. 2474

ELVÁLLALOK feltétlenül jó család-
ból való gimnazista kislányt Noviszá-
don, teljes ellátásra. Inkább az alsóbb
osztályokból, ki elsőrendű ellátásra és
gondos feügyeletre. (esetleg kiserésre
is) reflektál. Zongora, Fürdőszoba.
Cim a kiadóban. 4826

FÁPI HÁZBAN, közvetlenül a ten-
ger partján, papok, esetleg világi urak
is, kaphatnak lakást nap 10 dinárért
személyenként. Magyarul is beszélünk
Közélen olcsó és jó vendéglők. Cim
a kiadóhivatalban. 4698

URICSALÁD keres Noviszádon diák-
lányt vagy fiut teljes ellátásra. A ke-
reskedelmi akadémiához közel. Gon-
dos feügyelet, kitűnő ellátás. Novi-
szád, Lato Kocaticsa 25. 4980

Eladó olcsón!

1 Wertheim kassza, 1 Emin rádió, 6
ján.pas, 1 csukott gyermekkosci. Mind
kiváló állapotban. Noviszád, Kralja
Petra II ul. 100, a csemegeüzletben

FIAT **DKW WANDERER**
PIRELLI - AUTOGUMI
AUTÓ ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK
AUGUST KUTALEK-NOVISÁD
KRALJA PETRA II. 44-46. TELEFON 31-08
VÁRIA ACCUMULÁTOR VALVOLIN AUTO-OLAJ
ÁLLANDÓ MEGTARTÁS U.ÉS HASZNÁLT AUTÓKBA

DESANKA KRÉM

Szeplők, pattanások eltüntetésére:
csak Popović-féle Deszanka krém
(Kérjen ingyen mintát.)
JUGOFLORA A. D. BEOGRAD
Cetinjska ul. 26.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

**Ne hamarkodja Ön el üzleti könyveinek
lefektetését, hanem forduljon előbb szak-
emberhez, s így sok felesleges gondtól szabadul meg**

BORBÉLY LAJOS professzionista könyvszakértő, Novisad, Post-
fah 75. Lakás: Kralja Petra II. 162. számú ház melletti új uccában

OBJAVA

Objavljujem da ovo dvoje žele sklo-
piti brak:

Mladoženja, Kršteno i porodično ime
i eventualan nadimak: Trgovčević Bog-
dan. Porodično stanje: neoženjen. Zani-
manje: mornar narednik. Vera: pra-
voslavna. Starost i mesto rođenja: 20.
avg. 1912. god. u Derezi. Mesto stano-
vanja: Zemun. Kršteno i porodično
ime roditelja: Trgovčević Lurka, Ga-
češa Milica.

Nevesta, Kršteno i porodično ime i
eventualan nadimak: Kulik Milica. Po-
rodično stanje: neudata. Zanimanje:
domaćica. Vera: pravoslavna. Starost
i mesto rođenja: 9 april 1914. god. u
Novom Sadu. Mesto stanovanja: Novi
Sad, Arh. Rajića 18. Kršteno i poro-
dično ime roditelja: Kulik Rudolf, Un-
ger Rozina.

Pozivam sve one, kojima je pozna-
ta kakva rakonska prepreka za skla-
panje braka gore spomenutih ili kakva
okolnost, koja isključuje njihov slobodan
pristanak, da mi to prijave neposredno,
ili putem one ovlašćene upra-
ve, odnosno matičara, kod kojega je
ova objava istaknuta.

Ova se objava ima izvršiti u Novom
Sadu i u jednom listu.

U Novem Sadu, 29. avgusta 1940.

M. P.
Klicin, drž. matičar.

Salzburg

Salzburg városa a jövő évben
nagyarábásu ünnepekre készül
Paracelsus négyszázéves évfordulója
alkalmából. Paracelsus, a nagy ter-
mészetkutató és a modern orvostu-
domány megalapítója 1541. szeptem-
ber 24-én Salzburgban hunyt el. Az
ünnepek programját már most
öszéállították. Az ünnepi hét 1941
szeptember 20-tól 28-ig tart és ez al-
kalommal nagy Paracelsus-kiállítás
rendeznek a régi salzburgi egyetem
aulájában. A városi színházban Pa-
racelsus-ünnepi játékot mutatnak
be. Paracelsus sirjánál a Sebastian-
temetőben szintén ünnepeket rendez-
nek. Az ünnepek keretében tes-
zik le az új Paracelsus-kórház alap-
kövét is Salzburgban.

A legelfoglaltabb pesti színészek
elfoglaltságával egyenes arányban
növekszik a — szórakozottsága is.
Valamelyik este, előadás előtt, öltö-
zőjében borotválta a színházi bor-
bély, amikor egyszerre csak bekiál-
tott az ajtón egy harsány hang:
— Művész ur, telefon a filmgyár-
ból!

A komikus azonmód, szappanha-
bos képpel, felugrott a székből és
így szólt a borbélyhoz:
— Maga fiam csak szappanozzon
tovább, én mingyárt visszajövök...

Reggeli Ujság

**Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:**
Noviszád, Kr. Petra II. (Futóki put) 50
Telefon: 21—37, éjjeli 20—56
Felső kiadó: **André Demeš**
A kiadóhivatal elnöke: **Erazek Ferenc**
Pretpolat: — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izdati svakodnevno. Megjelenik naponta
Pošt.čekovni račun — Postacsekizsámia:
Beograd, 59 754. Zagreb, 46.692